

Toteuttamissuunnitelma, Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)

Sisällys

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	4
Koulutuksen tavoitteet	4
Koulutuksen kohderyhmä	4
Koulutuksen arvoperusta	5
Koulutuksen muodostuminen	6
Koulutuksen järjestäminen	7
Opiskelijan ohjaaminen	7
Opinto-ohjauksen järjestäminen	9
Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat	9
Yhteistyö, vastuut ja työnjako	10
Toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa	12
Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	12
Erityinen tuki	14
Erityisen tuen järjestäminen	15
Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat	16
Yhteistyö, vastuut ja työnjako	16
Opiskeluhoito	17
Yhteistyö	18
Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä	18
Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla	18
Työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	19
Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta	19
Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi	20
Palaute osaamisen kehittymisestä	20
Opiskelijan osaamisen arviointi	21
Todistukset	22
Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset	23
Opiskelijan velvollisuudet	23
Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen	24
Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt	25
Laaja-alainen osaaminen	25
Oppimaan oppiminen	26

Helsinki

Monilukutaito	26
Digiosaaminen	27
Vuorovaikutusosaaminen	27
Hyvinvointiosaaminen	27
Ympäristöosaaminen.....	27
Yhteiskuntaosaaminen	27
Kulttuuriosaaminen.....	27
Koulutuksen osat	28
Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot	28
Perustaitojen vahvistaminen	30
Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen.....	32
Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen	35
Työelämätaidot ja työpaikalla tapahtuva oppiminen	38
Arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taidot	40
Valinnaiset koulutuksen osat.....	44

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu oppivelvollisuusikäisille sekä muille vailla toisen asteen tutkintoa oleville oppijoille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta. Perusopetuksen lisäopetuksen, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen yhdistävän nivelvaiheen koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet opiskella tutkintotavoitteisessa koulutuksessa.

Opetushallitus määrää koulutuksen osista (luku 1.4) ja niiden tavoitteista, keskeisistä sisällöistä ja arvioinnista (luku 5), henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan merkittävistä tiedoista (luku 2.2) sekä todistukseen merkittävistä tiedoista (luku 3.3) (1215/2020, 12 § ja 16 §). Näiden lisäksi koulutuksen perusteissa kuvataan koulutuksen arvopohja sekä opinto-ohjauksen, oppimisen tuen ja arvioinnin toteuttaminen. Koulutuksen järjestäjä laatii perusteiden pohjalta suunnitelman koulutuksen toteuttamisesta. Suunnitelman sisältöä ohjeistetaan luvussa 2.5.

Koulutuksen tavoitteet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tavoitteena on

- antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen,
- selkeyttää opiskelijan suunnitelmia jatko-opintojen ja työelämään liittyvien toiveiden ja tavoitteiden suhteen sekä
- vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto.

Koulutuksen tavoitteena on lisäksi tukea opiskelijan jatko-opintojen ja uran valintaa. Koulutuksen aikana opiskelijan tavoitteena on tunnistaa omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa ja rakentaa erilaisia vaihtoehtoja sekä toisen asteen opintoihin että työelämään. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan opiskelu/tutkintokielen taitoja ja eri tiedonalojen tekstitaitoja sekä viestintä- ja vuorovaikutustaitoja siten, että hänellä on riittävät edellytykset opiskella toisen asteen koulutuksessa. Koulutuksen tavoitteena on vahvistaa opiskelijan kiinnostusta ja motivaatiota elinikäiseen oppimiseen.

Koulutuksen kohderyhmä

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu seuraaville kohderyhmille:

- oppivelvollisille ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta,
- opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame

- opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi.

Koulutuksen osallistuvalla henkilöllä tulee olla perusopetuksen päättötodistus tai todistus perusopetusta vastaavasta aiemmasta koulutuksesta. Koulutuksen järjestäjä voi perustellusta syystä ottaa myös ilman päättötodistusta olevan opiskelijan, jos koulutuksen järjestäjä katsoo tällä muutoin olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. (1215/2020, 8 §.) Valmentavan koulutuksen opiskelijaksi voidaan ottaa hakija, joka ei ole suorittanut perusopetuksen jälkeistä tutkintoa tai valmentavaa koulutusta. Hakija, joka on suorittanut toisen asteen tutkinnon tai aiemman valmentavan koulutuksen, voidaan kuitenkin ottaa koulutukseen, jos se on erityisestä syystä perusteltua jatko-opintovalmiuksien hankkimiseksi. Samoin oppivelvollinen, joka on jo aiemmin suorittanut valmentavan koulutuksen, voidaan ottaa valmentavaan koulutukseen, jos hänellä ei ole soveltuvaa koulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa. (1215/2020, 8 §.) Tällöin opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tulee laatia siten, että siihen sisältyvät opinnot täydentävät aikaisempia koulutuksen osien sisältöjä.

Opiskelijoiden opiskelukielen taidon tulisi olla sellainen, että he hyötyvät valmentavan koulutuksen opiskelusta ja heillä on mahdollisuus saavuttaa tarvittavat valmiudet toisen asteen opiskeluun valmentavan koulutuksen aikana. Koulutuksen järjestäjä arvioi koulutuksen tarkoituksenmukaisuuden ja oikea-aikaisuuden opiskelijalle. Vaativana erityisenä tukena järjestettävää tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta voivat järjestää ne ammatilliset oppilaitokset, joilla on oikeus vaativaan erityisen tuen järjestämiseen (1215/2020, 3 §).

Koulutuksen arvoperusta

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen arvoperustana ovat demokratia, yhdenvertaisuus, tasa-arvo sekä kestävä elämäntapa. Opetus perustuu elämän ja ihmisoikeuksien kunnioittamiselle. Opetuksen lähtökohtana ovat opiskelijan ainutlaatuisuus, oikeus hyvään opetukseen sekä arvostavaan vuorovaikutukseen. Opiskelijan henkilökohtainen opintopolku toteutuu opiskelijälähtöisesti rakentuen hänen vahvuuksilleen ja henkilökohtaisille tavoitteilleen.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelijat kasvavat ottamaan vastuuta opinnoistaan, päätöksistään ja elämästään sekä harjaantuvat demokraattiseen toimintaan ja osallisuuteen. Osallisuus, toimijuus ja yhteisöllisyys sekä tunnetaitojen ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen korostuvat kaikessa toiminnassa. Jokainen opiskelija tuo kulloiseenkin opiskeluryhmään oman panoksensa ja opiskelijoita rohkaistaan oppimaan yhdessä ja toisiltaan. Näin pyritään edistämään opiskelijan hyvinvointia ja osallisuutta.

Koulutuksessa pyritään luomaan oppimisympäristöjä, joissa erilaisista taustoista tulevilla opiskelijoilla on mahdollisuus tunnistaa ja pohtia yhteisiä hyvän elämän arvoja ja periaatteita sekä oppia yhteistyöhön. Koulutuksessa kannustetaan opiskelijaa pohtimaan myös omia arvojaan sekä erilaisten toimintaympäristöjen ja -kulttuurien erilaisuutta.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet on laadittu tässä esitetyn arvoperustan pohjalta.

Paikallinen tarkennus

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) varmistamme oppimisympäristön fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden. Opetuksessa ja oppimisympäristöissä huomioimme opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat, valmiudet, tavoitteet ja tarpeet sekä mahdollistamme kaikkien osallisuuden. Pedagogisilla ratkaisuilla vahvistamme opiskelijoiden kykyä asettaa oppimista koskevia tavoitteita sekä ohjata omaa oppimistaan eri oppimisympäristöissä. Toimintakulttuurimme mahdollistaa kokeilemisen, oivaltamisen ja innostumisen oppimisesta yhdessä eri oppimisympäristöissä.

Jokaisen TUVA-opiskelijan tulee saada opinnoissaan jatkuvaa myönteistä ja rakentavaa palautetta sekä onnistumisen kokemuksia.

Koulutuksen muodostuminen

Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja suoritus aika enintään yksi vuosi (1215/2020, 11 §). Opiskelija voi osallistua valmentavaan koulutukseen myös lyhyemmän ajanjakson omien tavoitteidensa ja osaamistarpeidensa mukaisesti ja siirtyä joustavasti tutkintotavoitteiseen koulutukseen.

Opiskelijan opinnot rakentuvat kaikille tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutukseen osallistuville yhteisestä Opinto- ja uraohjaus -koulutuksen osasta sekä vähintään kahdesta valinnaisesta koulutuksen osasta. Opiskelijan yksilöllinen opintopolku rakennetaan opiskelijan tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaisesti.

Kaikille yhteinen koulutuksen osa:

- Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa)

Valinnaiset koulutuksen osat, joista opiskelija suorittaa vähintään kaksi:

- Perustaitojen vahvistaminen (1-30 viikkoa)
- Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa)
- Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen (1-30 viikkoa)
- Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus (1-20 viikkoa)
- Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen (1-20 viikkoa)
- Valinnaiset opinnot (1-10 viikkoa)

Koulutuksen osien laajuudet on ilmoitettu vaihteluvälillä, joiden sisällä koulutus voidaan suunnitella opiskelijoiden tarpeiden mukaisesti. Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman mahdollisen laajuuden mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia koulutuksen osan tavoitteiden pohjalta.

Koulutuksen järjestäminen

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen opiskelijalla on mahdollisuus yksilöllisiin valintoihin (1215/2020, 13 §). Koulutuksen järjestäjän tulee koulutuksen toteuttamisessa olla yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien, nuorisotyön toimijoiden sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Koulutuksen järjestäjä täydentää järjestämäänsä koulutusta hankkimalla tarvittavia koulutuksen osia sitä järjestävältä taholta (1215/2020, 7 §).

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikkoa kohti (1215/2020, 19 §).

Koulutus tulee järjestää siten, että opiskelija voi hakeutua tutkintotavoitteiseen koulutukseen kesken valmentavan koulutuksen, jos hän on saavuttanut riittävät valmiudet tutkintotavoitteiseen koulutukseen siirtymiseksi (1215/2020, 13 §).

Paikallinen tarkennus

Helsingin kaupungin suomenkielisen TUVA-koulutuksen järjestämisestä vastaa 1.8.2022 alkaen Stadin ammatti- ja aikuisopisto (Stadin AO). Koulutusta toteutetaan yhteistyössä kaikkien Helsingin kaupungin suomenkielisten lukioiden kanssa. Ammatillisten tutkinnon osien ja perusopetuksen arvosanojen korottamisen järjestämisestä TUVA-opiskelijoille vastaa Stadin ammatti- ja aikuisopisto.

Helsingin kaupungin tarjoamassa TUVA-koulutuksessa on mahdollista opiskella kaikkia valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisia koulutuksen osia.

Opiskelijan ohjaaminen

Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta eri oppimisympäristöissä keskimäärin 22 tuntia viikkoa kohti (1215/2020, 19 §8). Koulutuksen laajuus on 38 viikkoa ja sen kesto on yksi vuosi. Opiskelijalla on oikeus saada opetusta ja ohjausta 22 tuntia (60 minuuttia) viikossa. Tämä tarkoittaa noin 29 opetus- ja ohjaustuntia (45 minuuttia) viikon aikana. Opetus ja ohjaus voi opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden mukaan tapahtua erilaisissa oppimisympäristöissä.

Opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta tarpeellista koulutuksen suorittamiseen ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää opinto-ohjausta (1215/2020, 19 §). Yksilö- ja ryhmäkohtainen ohjaus ovat keskeinen osa valmentavaa koulutusta. Opinto-ohjauksen toteutumisesta vastaa se koulutuksen järjestäjä, jonka kirjoilla opiskelija on.

Opinto-ohjauksen lisäksi opiskelijalla on oikeus saada ohjausta kaikilta opetus- ja ohjaushenkilöstöön kuuluvilta. Kun opiskelija opiskelee toisen koulutuksen järjestäjän

järjestämässä koulutuksessa (esim. lukio), hän saa opintoihinsa liittyvää ohjausta tältä koulutuksen järjestäjältä.

Ohjaus tukee opiskelijaa

- kartoittamaan kiinnostuksen kohteitaan ja tunnistamaan vahvuuksiaan
- arvioimaan aiemmin hankittua osaamista
- suunnittelemaan opintojensa sisältöä
- seuraamaan opinnoissa etenemistään
- arvioimaan omaa oppimistaan
- tekemään tarkoituksenmukaisia valintoja tulevaisuuden suhteen
- etsimään tietoa toisen asteen koulutuksesta sekä erilaisista uravalinnoista sekä
- hakeutumaan jatko-opintoihin.

Ohjauksella tuetaan opiskelijaa opintojen kaikissa vaiheissa. Ohjaus tukee opiskelijan oppimista ja hyvinvointia, tarjoaa aineksia itsetuntemuksen ja itseohjautuvuuden lisääntymiseen sekä kannustaa aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjausta tulee eriyttää ottamalla huomioon jokaisen opiskelijan yksilölliset lähtökohdat, tarpeet, tavoitteet, harrastukset, kiinnostusten kohteet, osaamisalueet sekä elämäntilanteeseen vaikuttavat tekijät.

Opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta, toimijuutta sekä luottamusta omaan osaamiseen kehitetään ja pidetään yllä koko tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ajan. Ohjauksen avulla edistetään koulutuksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä tuetaan osallisuutta. Ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena, henkilökohtaisena ja pienryhmäohjauksena sekä näiden yhdistelmänä. Ohjausta toteutetaan moniammatillisesti, sillä sitä antavat opinto-ohjaaja ja oppilaitoksen muu henkilökunta. Mahdollisen työelämässä tai muussa oppimisympäristössä tapahtuvan oppimisen aikana ohjaukseen osallistuvat myös työyhteisön jäsenet. Opiskelijan tulee saada tietoa siitä, mitkä ovat eri toimijoiden tehtävät ohjauksen kokonaisuudessa sekä missä asioissa ja miten opiskelija voi saada heiltä tukea. Ohjauksen yhteydessä tehdyt suunnitelmat dokumentoidaan opiskelijan henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa.

Oppivelvollisten osalta koulutuksen järjestäjällä on ohjaus- ja valvontavastuu valmentavan koulutuksen päättävästä opiskelijasta. Koulutuksen järjestäjän tulee huolehtia, että oppivelvollinen opiskelija hakeutuu ennen valmentavan koulutuksen päättymistä tutkintotavoitteiseen koulutukseen. Koulutuksen järjestäjän tulee seurata, että oppivelvollinen hakeutuu oppivelvollisuuslain edellyttämään koulutukseen, saa opiskelupaikan ja aloittaa opinnot. (1214/2020, 10 §.)

Ohjaus- ja valvontavastuu koskee myös niitä tilanteita, joissa oppivelvollinen aikoo keskeyttää valmentavan koulutuksen. Koulutuksen järjestäjän tehtävänä on varmistaa, että oppivelvollinen saa riittävästi opinto-ohjausta hakeutumisvelvoitteensa täyttämiseksi siten, että oppivelvollisuuden suorittaminen voi jatkua keskeytyksettä. Tarvittaessa oppivelvollinen ohjataan muiden palvelujen piiriin. Koulutuksen järjestäjä on velvollinen ilmoittamaan oppivelvollisen asuinkunnalle, jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy. (1214/2020, 13 §.)

Paikallinen tarkennus

Ohjauksen toteutumisesta vastaavat Helsingin kaupunki ja Stadin ammatti- ja aikuisopisto, jossa TUVA-koulutusta toteutetaan sekä Helsingin kaupungin lukiot, jos opiskelija suorittaa lukio-opintoja. Ohjauksen tarkoituksena on varmistaa, että jokainen TUVA-opiskelija tulee nähdyksi, kuulluksi ja kohdatuksi omana itsenään. Hän saa riittävästi tukea TUVA-opintojen tavoitteiden saavuttamiseen, itsetuntemuksen kehittymiseen sekä jatkosuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen. TUVA-opintojen aikana ohjausta toteutetaan ja kehitetään monialaisesti.

Opinto-ohjauksen järjestäminen

Paikallinen tarkennus

Opinto-ohjaaja tukee opiskelijaa koko TUVA-opintojen ajan. Opinto-ohjaaja on ohjauksen asiantuntija, jonka erityisosaamista ovat ohjausmenetelmät, ohjausprosessi ja ohjattavien yksilöllisten tarpeiden moninaisuuden tunnistaminen. Opinto-ohjaajan tavoitteena on erilaisin ohjausmenetelmin auttaa opiskelijaa määrittelemään omia tavoitteitaan ja tulevaisuuden näkymiään. TUVA-koulutuksen opinto-ohjauksen järjestämisessä hyödynnetään Stadin AO:n ohjaussuunnitelmaa nivelvaiheen koulutukseen soveltuvien osien.

Hakijan on mahdollisuus saada ohjausta ennen TUVA-koulutuksen alkua ja hänen toiveitaan TUVA-koulutukselle kartoitetaan jo hakuvaiheessa. Nivelvaiheen ohjauksessa tehdään yhteistyötä perusopetuksen ja tarvittaessa monialaisen verkoston kanssa.

TUVA-koulutuksessa voi aloittaa joustavasti ympäri vuoden. Opiskelijan on mahdollista saada henkilökohtaista opinto-ohjausta jo opintojensa alkuvaiheessa.

Opiskelijan HOKS-prosessia tuetaan opinto-ohjauksella. Henkilökohtaisen ohjauksen lisäksi opinto-ohjausta voidaan järjestää opintojaksomuotoisena opetuksena ja pienryhmäohjauksena, vertaisohjauksena sekä näiden erilaisina yhdistelminä. Opinto-ohjausta toteutetaan osana kaikille pakollista koulutuksen osaa Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot (2-10 viikkoa).

Opinto-ohjauksella tuetaan jatko-opintojen tai työelämään siirtymisen suunnittelua, niihin hakeutumista ja seuraavaan koulutukseen tai työelämään kiinnittymistä.

Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

Paikallinen tarkennus

Kaikkien opiskelijoiden kanssa työskentelevien tehtävänä on tukea opiskelijoita siten, että he voivat onnistua opinnoissaan, motivoituvat jatkamaan opiskelua ja löytävät paikkansa seuraavan koulutusvaiheen opinnoissa. Työelämässä ja muissa oppimisympäristöissä (esim. lukiossa tai ammatillisissa opinnoissa) tapahtuvan oppimisen aikana ohjaukseen osallistuvat myös työyhteisön tai muun oppimisyhteisön jäsenet.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Paikallinen tarkennus

Opiskelija on aktiivinen toimija ohjauksessa. Hän tekee aktiivisesti työtä oman itsetuntemuksensa lisäämiseksi, eri vaihtoehtoihin tutustumiseksi ja hyvinvointinsa ylläpitämiseksi. Opiskelijalla on oikeus tuntea eri ohjauksen toimijat ja tietää, kenen puoleen hän voi missäkin asioissa kääntyä. TUVA-opiskelijoiden ensisijainen ohjaaja ja tuki on omaopettaja.

Ohjausta toteutetaan TUVA-koulutuksessa monialaisena yhteistyönä. Ohjauksen työnjakoja selkeytetään ja toimintaa kehitetään säännöllisesti kaikkien ohjaukseen osallistuvien toimijoiden kesken. Ohjauksen koordinoinnista vastaavat opinto-ohjaajat yhteistyössä koulutuspäälliköiden kanssa. Koulutuspäälliköt vastaavat siitä, että eri toimijoiden roolit ja työnjaot ovat selkeät ja että toimintaa arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti sekä sisäisesti että ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Opettajien ja opinto-ohjaajien lisäksi TUVA:n ohjaustoimijoihin voi kuulua muita ammattiryhmiä. He voivat esimerkiksi toimia käytännöllisenä apuna ja tukena opiskelijoiden opinnoissa, mahdollistaa eriyttämistä opinnoissa ja tukea opiskelijoiden elämänhallintaa. Oppivelvollisuusikäisten osalta he voivat tehdä tiivistä ja jalkautuvaa yhteistyötä huoltajien kanssa.

OMAOPETTAJA JA MUUT OPETTAJAT

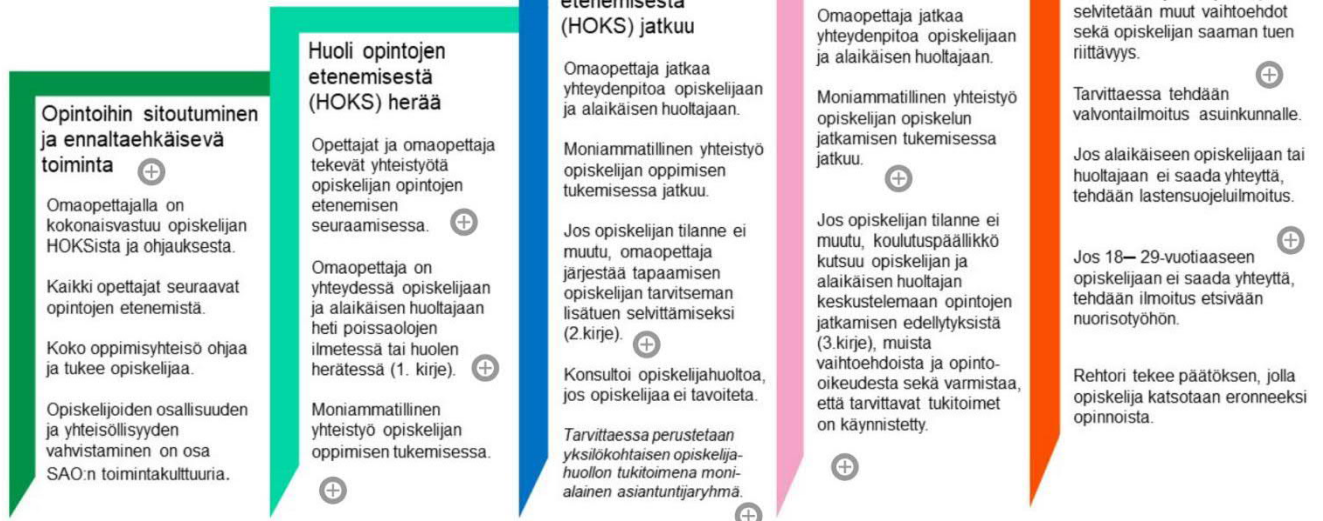
Uusien opiskelijoiden tervetulleeksi toivottamisesta ja perehdyttämisestä TUVA:an vastaavat koulutuksenjärjestäjän siihen nimeämät henkilöt. Opintojen alussa jokaiselle opiskelijalle nimetään omaopettaja. Omaopettaja laatii opiskelijan kanssa henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOKS) TUVA-opintojen ensimmäisen kahden viikon aikana. HOKS-prosessi on kuvattu tarkemmin luvussa "Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma".

Omaopettajalla on päävastuu opiskelijan HOKS:n laatimisesta, hyväksymisestä ja päivittämisestä. Hän vastaa siitä, että HOKS:n laadintaan osallistuvat opiskelijan lisäksi myös tarvittavat ammattilaiset sekä opiskelijan niin toivoessa hänen huoltajansa. Lisäksi omaopettaja vastaa opiskelijan opintojen seuraamisen etenemisestä HOKS:n mukaisesti ja puuttuu huolta herättäviin tilanteisiin Stadin AO:n Tuen portaat –mallin mukaisesti.

Helsinki

Stadin AO:n tuen portaat

- Ohjaavat lait
- HOKS-ohjeet

Kirjaa Wilmaan läsnä- ja poissaolot, opintojen eteneminen, yhteydenotot ja tukitoimet. Seuraa opiskelijan tilannetta Wilmassa.

Opiskelijan tehdessä lukio-opintoja tai ammatillisia opintoja omaopettajan ensisijaisina yhteyshenkilöinä toimivat lukioissa ja ammatillisissa opinnoissa nimetyt vastuupettajat. He seuraavat opintojen etenemistä ja välittävät opiskelijan ohjaamisen kannalta tarpeellista tietoa eteenpäin lukioiden opettajille ja ammatillisen koulutuksen opettajille. Mikäli haasteita lukio-opintojen tai ammatillisten opintojen etenemisessä ilmenee, vastuupettaja on välittömästi yhteydessä opiskelijaan ja tämän omaopettajaan tilanteen selvittämiseksi.

Oppivelvollisuusikäisten opiskelijoiden osalta omaopettaja on huoltajien ensisijainen yhteyshenkilö. Huoltajien vastuulla on, että oppivelvollisuusikäinen opiskelija osallistuu opetukseen. Lisäksi huoltajilta toivotaan yhteistyötä niin, että he ovat matalalla kynnyksellä yhteydessä omaopettajaan, jos kokevat että opiskelija tarvitsee erilaista tukea opettajilta tai opiskelijahuollon henkilöstöltä kuin hän sillä hetkellä saa.

OPINTO-OHJAAJA

Hakuvaiheessa hakija saa ohjausta ja neuvontaa hakupalveluista. TUVAn opiskelijoiden kanssa työskentelevät opinto-ohjauksen toimijat voidaan jakaa TUVAn koulutuksen ryhmissä työskenteleviin lähettäviin opinto-ohjaajiin sekä nivelvaiheen seuraavilla askelmilla työskenteleviin vastaanottaviin opinto-ohjaajiin. Lähettävät opinto-ohjaajat vastaavat HOKS:an kuuluvasta jatko-opintosuunnitelmasta yhdessä opiskelijan kanssa.

Lähettävät opinto-ohjaajat tekevät tiivistä yhteistyötä esimerkiksi ammattiopiston toimialoilla työskentelevien vastaanottavien opinto-ohjaajien, opiskeluhuollon, työnantajien ja

työvoimapalveluiden kanssa rakentaakseen opiskelijoille sujuvia siirtymiä eteenpäin. Lisäksi lukioyhteistyöhön nimetyt lähettävät opinto-ohjaajat ohjaavat opiskelijoita lukio-opintoihin valmentautumisessa ja niihin tutustumisessa. He tekevät yhteistyötä lukioiden vastaanottavien opinto-ohjaajien kanssa opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin vastaavien opiskelupolkujen rakentamisessa.

Opinto-ohjaajat ja omaopettajat tekevät yhteistyötä myös Ohjaamon ohjaushenkilöstön kanssa. Ohjaamon asiakkaana oleva hakija voi saada ohjausta, jossa hän kohtaa Ohjaamon ja TUVA-koulutuksen ohjaushenkilöstöä yhteisessä keskustelussa. Saattaen vaihtaen voidaan ohjata myös niissä tilanteissa, kun opiskelijan opinnot TUVA:ssa ovat keskeytyneissä. Tällöin opinto-ohjaaja tai omaopettaja ottaa mahdollisimman pian mukaan ohjausprosessiin Ohjaamon oppivelvollisuustiimin opinto-ohjaajan.

Toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa

Paikallinen tarkennus

TUVA-opintojen loppuvaiheessa opinto-ohjaaja yhdessä omaopettajan kanssa varmistaa, että jokaisella opiskelijalla on jatkosuunnitelma, opiskelija hakee jatko-opintoihin tai työelämään, saa ja vastaanottaa paikan. Tarvittaessa opiskelija saattaen vaihdetaan uuteen koulutukseen niin, että ohjauskeskustelussa on paikalla opiskelijan lisäksi sekä lähettävä että vastaanottava opinto-ohjaaja. TUVA-koulutuksessa mahdollistetaan joustavat siirtymät eteenpäin missä tahansa opintojen vaiheessa.

Mikäli opiskelija ei hae, saa tai vastaanota paikkaa jatko-opinnoissa tai työelämässä, opinto-ohjaaja ottaa viipymättä yhteyttä häneen jatko-ohjauksen merkeissä. Mikäli TUVA-opiskeluaikaa on vielä jäljellä, opiskelijaa voidaan ohjata jatkamaan TUVA-opintoja ja etsiä uusia polkuja HOKS:a päivittäen. Mikäli TUVA-opiskeluaika on kulunut täyteen, oppivelvollisuusikäisen jälkiohjaukseen otetaan viipymättä mukaan Ohjaamon oppivelvollisuustiimin opinto-ohjaaja.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Koulutuksen järjestäjän nimeämä opettaja tai opinto-ohjaaja laatii henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman yhdessä opiskelijan kanssa. Suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana. Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus osallistua suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen. (1215/2020,14§) Henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman tekemisessä tehdään tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä opiskeluhuollon ja opiskelijan muun verkoston kanssa.

Kun koulutuksen järjestäjänä on ammatillisen koulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ammatillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman (HOKS) mukaisesti (1215/2020, 14 §).

Kun koulutusta järjestää perusopetuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjä, tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 14 §:n mukaisesti.

Henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan opiskelijan

- tavoitteet valmentavalle koulutukselle
- opiskelijan aikaisempi koulutus ja muu osaaminen
- opiskelukielen taito ja muu kielitaito sekä opiskeluvalmiudet
- suoritettavat koulutuksen osat ja niiden laajuus ja tavoitteet
- tarvitsema ohjaus ja tuki ja niiden toteuttaminen (1215/2020, 22 §)
- jatko-opinto- ja urasuunnitelma.

Opiskelija voi painottaa opiskelusuunnitelmassaan joko lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen suuntaan valitsemalla opintoja kyseisestä koulutusmuodosta. Koulutuksen aikana opiskelijan on mahdollista myös vahvistaa perusopetuksessa hankittuja taitoja. Keskeisenä periaatteena on kuitenkin opiskelijan suuntautuminen toiselle asteelle ja toisen asteen opintojen suorittaminen ohjattuna ja tuettuna opiskelijan valmiuksien mukaan.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ohjaa opiskelijan opintojen rakentumista ja etenemistä sekä vahvistaa opiskelun suunnitelmallisuutta. Opiskelusuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat opiskelijan vahvuudet, tarpeet ja tavoitteet sekä hänen osaamisensa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen alussa. Opiskelijan elämäntilanne sekä aiemmat oppimiskokemukset tulee ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa. Lähtötilanteen selvittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota, ja opiskelijan aiemmin hankittu osaaminen, opiskelukielen taito, opiskeluvalmiudet sekä mahdolliset tuen tarpeet kartoitetaan mahdollisimman tarkasti ja huomioidaan opintojen suunnittelussa.

Valmentavan koulutuksen lainsäädäntöön ei sisälly aiemmin hankitun osaamisen tunnistamista tai hyväksilukua koskevaa sääntelyä. Opiskelijan opiskelusuunnitelma rakennetaan opiskelijan aiemman osaamisen ja tavoitteiden perusteella ja opiskelija suorittaa vain ne koulutuksen osat, jotka ovat tarpeen hänen henkilökohtaisten tavoitteidensa saavuttamiseksi.

Paikallinen tarkennus

HOKS-prosessissa hyödynnetään TUVA-koulutukseen soveltuvin osin Stadin ammatti- ja aikuisopiston yhteisiä HOKS-ohjeita. Ensikertainen hyväksyntä HOKS:an tulee olla tehty kahden viikon kuluessa opiskelijan opintojen aloittamisesta.

Omaopettaja on kokonaisvastuussa HOKS:n laadinnasta, hyväksymisestä ja päivittämisestä. Jatko-opiskelun ja uraohjauksen osuudesta vastaa opinto-ohjaaja yhteistyössä omaopettajan kanssa. Ohjauksen, tuen ja niiden toteuttamisen osuudesta vastaa erityisopettaja yhteistyössä omaopettajan kanssa. Opiskeluhuollon henkilöstö on tarvittaessa mukana HOKS:n laadinnassa.

Opiskelijan HOKS:an kirjataan ne koulutuksen osat, joihin hän osallistuu, sekä niiden laajuus ja tavoitteet. Opiskelija valitsee sopivat koulutuksen osat valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Suunnitelmaa päivitetään koulutuksen edetessä.

HOKS:n laatimisen pohjana käytetään aiempien opintojen todistuksia ja erityisen tuen dokumentteja. HOKS-prosessin tueksi kaikki opiskelijat tekevät opintojen alkuvaiheessa sekä Stadin ammatti- ja aikuisopiston matematiikan että suomen kielen alkukartoitukset.

Opiskelijan tavoitteiden mukainen työelämässä oppiminen kirjataan myös HOKS:an. Työelämässä oppimisen suunnittelusta vastaa omaopettaja yhdessä työvalmentajan ja työpaikkaohjaajan kanssa.

Opiskelijalle voidaan tarpeen mukaan laatia erityisen tuen suunnitelma. Erityisopettaja, omaopettaja, opiskelija ja oppivelvollisuusikäisen opiskelijan huoltaja laativat erityisen tuen suunnitelman (ETU-suunnitelma) osana HOKS:a.

Erityinen tuki

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisellä tuella tarkoitetaan opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyitä. Erityisen tuen antamisen tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa koulutuksen perusteiden mukaisen osaamisen. (1215/2020, 21 §.)

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijan aloittaessa opiskelun, ja opintojen aikana tuen tarpeen ilmetessä. Jos perusopetuksesta siirtyvällä opiskelijalla on ollut perusopetuksessa perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös, tulee valmentavan koulutuksen järjestäjän selvittää ja arvioida opiskelijan erityisen tuen tarve opiskelijalle perusopetuksessa tehdyn erityisen tuen päätöksen pohjalta (1215/2020, 22 §). Oppivelvollisuuslain 23 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppivelvollisen koulutuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle koulutuksen järjestäjälle. Muiden kuin oppivelvollisten osalta tiedot saadaan opiskelijalta.

Koulutuksen järjestäjä tekee päätöksen opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta. Opiskelijaa ja alaikäisen kohdalla huoltajaa tai muuta laillista edustajaa tulee kuulla ennen päätöksen tekemistä (1215/2020, 22 §). Koulutuksen järjestäjä kirjaa opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (ammattillisessa koulutuksessa henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan) opiskelijalle tarjottavan erityisen tuen sisällöt.

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opiskelija voi suorittaa lukion tai ammatillisen koulutuksen opintoja. Kun opiskelija suorittaa lukion oppimäärään kuuluvia

opintoja, hänellä on oikeus lukiolain 28 §:ssä säädettyyn oppimisen tukeen. Kun opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen osia, hänellä on oikeus erityiseen tukeen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 64 §:n perusteella. Opiskelijan oikeudesta vaativaan erityiseen tukeen sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia. Vaativaan erityiseen tukeen oikeuttavaa koulutusta annetaan siihen järjestämisluvan saaneissa ammatillisissa oppilaitoksissa (1215/2020, 21 §).

Erityistä tai vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden opiskeluun voi tarvittaessa kuulua moniammatillista yhteistyötä, joka edistää opiskelijan opiskelukykyä. Pääpaino on toimenpiteissä, jotka vahvistavat opiskelijoiden hyvinvointia, yksilöllisiä oppimisvalmiuksia ja osallistumismahdollisuuksia. Lähtökohtana ovat opiskelijan oppimisedellytykset, tarpeet ja odotukset, toimintakyky ja voimavarat.

Paikallinen tarkennus

Kokonaisvastuu erityisen tuen koordinoinnista ja kehittämisestä on erityisopettajilla yhdessä koulutuspäälliköiden kanssa. Koulutuspäälliköt vastaavat sitä, että eri toimijoiden roolit ja työnjaot ovat selkeät ja että toimintaa arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti sekä sisäisesti että ulkoisten sidosryhmien kanssa. Erityistä tukea toteutetaan monialaisesti: erityisopettajat yhteistyössä muun henkilöstön kanssa vastaavat erityisen tuen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista.

Kun opiskelija suorittaa lukio-opintojen ja niihin valmentautumisen koulutuksen osaa, erityisen tuen toteuttamisesta vastaa silloinkin Stadin ammatti- ja aikuisopisto. Lukiossa, työelämässä tai muussa oppimisympäristössä tapahtuvan oppimisen aikana erityisen tuen toteuttamiseen osallistuvat myös näiden oppimisympäristöjen toimijat.

Erityisen tuen suunnitelma ja toteutumisen seuranta dokumentoidaan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (HOKS). HOKS-prosessi on kuvattu tarkemmin luvussa ”Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma”.

Erityisen tuen järjestäminen

Paikallinen tarkennus

Oppimisen tuki ja erityinen tuki toteutetaan TUVA-koulutuksessa Stadin AO:n oppimisen tuen suunnitelman mukaisesti. Erityistä tukea toteuttavat omaopettaja, opettajat, erityisopettajat, opiskelijahuolto ja ohjaava henkilöstö monialaisena tukena.

Oppimisen tuen ja erityisen tuen suunnittelun lähtökohtana ovat opiskelijan yksilölliset vahvuudet, voimavarat, toimintakyky, hyvinvointi ja oppimisen tuen tarpeet. Mikäli opiskelija tarvitsee opintojensa suorittamiseen säännöllistä ja pitkäkestoista tukea, laaditaan opiskelijalle erityisen tuen suunnitelma.

Erityistä tukea järjestetään strukturoinnin, joustavan ryhmittelyn ja yhteisopettajuuden keinoin, hyödyntämällä monipuolisia oppimisympäristöjä, eriyttämällä opetus- ja opiskelijajärjestelyjä, monipuolisten arviointimenetelmien avulla sekä tarjoamalla elämänhallinnan tukea.

Järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat

Paikallinen tarkennus

Erityisen tuen tarpeen kartoittamisessa hyödynnetään:

- aiempien opintojen todistuksia ja erityisen tuen dokumentteja
- alustavaa HOKS:a
- opiskelijan antamia tietoja ja omaa kokemusta tuen tarpeesta
- asiantuntijalausuntoja
- opintojen alussa ja opintojen aikana tehtäviä kartoituksia
- jatkuvaa arviointia.

Omaopettaja selvittää erityisen tuen tarvetta osana HOKS:a. Omaopettaja konsultoi tarvittaessa muita toimijoita oppimisen tuen tarpeen selvittämiseksi. Suunnitelman laatimiseen osallistuvat erityisopettaja, omaopettaja, opiskelija ja oppivelvollisen huoltaja sekä tarvittaessa muut aineenopettajat, henkilöstö ja verkosto. Oppivelvollisen huoltajalla on oikeus tulla kuulluksi valmiin suunnitelman osalta. Erityisopettaja dokumentoi erityisen tuen suunnitelman (ETU-suunnitelma) HOKS:aan.

Opiskelijan omaopettaja ja aineenopettajat suunnittelevat yhdessä erityisopettajan kanssa, miten toteuttavat opiskelijan erityistä tukea omassa opetuksessaan. Erityisopettaja konsultoi opettajia ja osallistuu opiskelijan erityisen tuen tarpeen arviointiin. ETU-suunnitelmassa kuvataan opiskelijan tarvitsema ohjaus ja tuki eri oppimisympäristöissä sekä sovitut pedagogiset ratkaisut.

Omaopettaja ja erityisopettaja tiedottavat muita opettajia opiskelijan pedagogisista tukiratkaisuista. Erityisopettaja konsultoi opettajia erityisen tuen järjestelyjen toteuttamisessa sekä toteuttaa erityistä tukea yhteistyössä opettajien ja muun henkilökunnan kanssa. Erityisopettaja arvioi erityisen tuen toteutumista opiskelijan ja opettajien kanssa yhteistyössä. Erityisen tuen suunnitelmaa päivitetään aina tarvittaessa.

Erityisopettaja arvioi toteutuneen tuen opiskelijan valmistuessa tai erotessa. Jos opiskelijan erityisen tuen tarve poistuu TUVA-opintojen aikana, tehdään hallinnollinen päätös erityisen tuen lopettamisesta. Erityisopettaja dokumentoi tuen päättymisen perusteet sekä arvioi toteutuneen tuen.

Yhteistyö, vastuut ja työnjako

Paikallinen tarkennus

Eri toimijoiden vastuut oppimisen tuen ja erityisen tuen osalta on kuvattu Stadin AO:n oppimisen tuen suunnitelmassa ja vastuita noudatetaan myös TUVA-koulutuksessa.

Monialaisen yhteistyön muotona toteutetaan säännöllisesti check point -tapaamisia. Check pointeihin osallistuvat omaopettaja, erityisopettaja, opinto-ohjaaja ja tarvittaessa muuta ohjaushenkilöstöä. Tapaamisten pääpainona on opintojen etenemisen seuranta ja mahdollisiin haasteisiin reagoiminen, pedagogisten ratkaisuiden löytäminen yhdessä sekä vastuunjako tarvittavien tukitoimien toteuttamisesta.

Opiskeluhoolto

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijat ovat oikeutettuja opiskeluhooltoon. Opiskeluhoollon järjestämistä ja toteuttamista koskevat samat periaatteet kuin perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa (1287/2013).

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla oppilas- ja opiskelijahuoltolain edellyttämä oppilaitoskohtainen opiskeluhooltosuunnitelma. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaa. Opiskeluhoolto toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on osa oppilaitoksen toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoolto. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on ennaltaehkäisevää ja sen tehtävänä on edistää opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia sekä vahvistaa vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon kuuluvat opiskeluhoollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tarjoama tuki. Yksilökohtaista opiskeluhooltoa toteutetaan voimassa olevan oppilas- ja opiskeluhooltolainsäädännön sekä koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelman mukaisesti.

Paikallinen tarkennus

TUVA-koulutuksessa noudatetaan Helsingin kaupungin lukioiden ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskeluhooltosuunnitelmia. Opiskelijalla on mahdollisuus saada lähipalveluna apua mielen hyvinvointiin erilaisissa elämäntilanteissa, ja hänen opiskelukykyään tuetaan sekä moniammatillisin keinoin että tarvittaessa yksilökohtaisilla tapaamisilla kuraattorin, psykologin tai terveydenhoitajan kanssa.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tuen muoto, monialainen asiantuntijaryhmä, korostuu työskentelytapana TUVA-opiskelijoiden kanssa. Opiskelijoille tarjotaan kohdennettua tukea erityisesti haastavissa ja opintojen etenemistä kuormittavissa tilanteissa. Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan suostumukseen perustuen tapauskohtaisesti ja tarpeen mukaan.

Oppilaitoksen opiskeluhoitoryhmä vastaa yhteisöllisen opiskeluhoitotyön koordinoinnista. Yhteisöllinen opiskeluhoitotyö korostuu opintoihin ja opiskeluyhteisöön kiinnittymisen varmistamisessa. TUVA-koulutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota psykososiaalisesti turvallisen oppimisympäristön rakentamiseen. Yhteisöllisen opiskeluhoitotyön tuella edesautetaan yksilöllisten opetusjärjestelyjen toteuttamista. Yhteisöllinen tuki voi olla esimerkiksi psykososiaalista tukea stressiin, opintopaineisiin tai jännittämiseen liittyen. Yhteisöllisen opiskelijahuollon sisältöjä voivat olla myös työelämään valmentavat kokonaisuudet, opiskelutaitojen tuki sekä kasvun ja kehityksen tuen teemat.

Koulutuksen järjestäjän on arvioitava opiskeluhoollon toteutumista ja vaikuttavuutta yhteistyössä kunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa sekä osallistuttava ulkopuoliseen opiskeluhooltoon koskevaan arviointiin (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, 13 § ja 25 §).

Yhteistyö

Helsingin kaupungin suomenkielisen TUVA-koulutuksen toteuttamisessa tehdään yhteistyötä perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa sekä koulutuksen järjestämiseksi tarpeellisten nuorisotyötä tekevien julkisten tahojen ja yksityisten yhteisöjen ja säätiöiden kanssa sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä

TUVA-koulutusta toteuttaa Stadin ammatti- ja aikuisopisto yhteistyössä Helsingin lukioiden kanssa. TUVA-koulutusta kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun TUVA-koulutuksen järjestäjien kanssa sekä valtakunnallisissa verkostoissa.

Opiskelijan opintoihin liittyvä ohjauksen ja tuen tarpeen tiedonsiirto huolehditaan yhteistyössä perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Opiskelijan siirtyessä TUVA:sta tutkintotavoitteiseen koulutukseen hänen mukanaan siirretään erityisen tuen suunnitelma ja muut tarvittavat opiskeluun liittyvät tiedot ja dokumentit vastaanottavalle koulutuksenjärjestäjälle.

Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla

Koulutuksen aikana tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Huoltajatapaamisia järjestetään tarvittaessa, ja yhteydenpidon kodin ja koulun välillä tulee olla säännöllistä.

TUVA-koulutuksen alkaessa kartoitetaan oppilaan lähtötilanne ja tavoitteet. Keskeiset tavoitteet kirjataan jokaiselle opiskelijalle laadittavaan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (HOKS). Alaikäisen opiskelijan huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla tulee olla mahdollisuus

osallistua suunnitelman laadintaan ja päivittämiseen, mikäli opiskelija niin toivoo. HOKS-prosessi on kuvattu tarkemmin luvussa "Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma".

Kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä toteutetaan myös Stadin AO:n Tuen portaat -mallin mukaisesti.

Työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

TUVA-koulutuksessa voidaan toteuttaa opintoja työpaikoilla, yhteistyöoppilaitoksissa ja työpajoilla. Lisäksi tehdään opintokäyntejä ja -retkiä, joita pyritään toteuttamaan opiskelijoiden kiinnostusten ja tavoitteiden mukaisesti.

TUVA-koulutuksessa tehdään yhteistyötä Stadin AO:n osaamiskeskuksen, työpajojen ja oppisopimuspalvelujen kanssa. Edellä mainittujen lisäksi tehdään yhteistyötä Helsingin nuorisotyön, Ohjaamon, työllisyyspalvelujen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Myös erilaiset TUVA:n tavoitteita tukevat järjestötoimijat ja vapaa sivistystyö ovat tärkeitä yhteistyökumppaneita koulutuksen toteuttamiseksi ja koulutukseen ohjaamiseksi.

Koulutuksen järjestäjän suunnitelma koulutuksen toteuttamisesta

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee koulutuksen toteutuksen ottaen huomioon opiskelijoiden tavoitteet ja edellytykset sekä eri koulutuksen järjestäjien yhteistyön. Koulutuksen järjestäjän on tärkeä huomioida sekä opiskelijoiden erityistarpeet että heidän tosiasialliset mahdollisuutensa korottaa perusopetuksen arvosanoja, suorittaa lukio-opintoja sekä ammatillisen perustutkinnon osia tai niitä pienempiä kokonaisuuksia.

Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain 12 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä laatii koulutuksen toteuttamisesta suunnitelman. Suunnitelmassa kuvataan

1. koulutuksen järjestäjän tarjoamat koulutuksen osat, niiden tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointi sekä laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutuminen koulutuksen osittain
2. muilta koulutuksen järjestäjiltä hankittavat koulutuksen osat
3. perusopetuksen arvosanojen korottaminen erityisessä tutkinnossa
4. lukio-opintojen ja ammatillisten perustutkinnon osien ja osien osa-alueiden suorittaminen
5. opinto-ohjauksen järjestäminen
 - 5.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 5.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
 - 5.3 toimintatavat ja vastuut jatko-opintoihin ohjauksessa
6. erityisen tuen järjestäminen
 - 6.1 järjestämisen rakenteet, toimijat ja toimintatavat
 - 6.2 yhteistyö, vastuut ja työnjako
7. yhteistyö

7.1 koulutuksen järjestäjien välinen yhteistyö sekä tiedonsiirto opiskelijoiden sujuvien siirtymien mahdollistamiseksi valmentavan koulutuksen ja tutkintotavoitteisen koulutuksen välillä

7.2 kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö oppivelvollisten kohdalla

7.3 työelämäyhteistyö, kansainvälisen yhteistyö ja yhteistyö muiden toimijoiden kanssa

Lisäksi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa noudatetaan seuraavia koulutuksen järjestäjän lakisääteisiä suunnitelmia (1215/2020, 26 §)

- opiskeluhoitosuunnitelma sisältäen suunnitelman opiskelijoiden suojaamisesta väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä
- suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä,
- tasa-arvosuunnitelma
- yhdenvertaisuussuunnitelma

Paikallinen tarkennus

Helsingin kaupungin TUVA-koulutuksessa noudatetaan lakisääteisten suunnitelmien lisäksi myös Stadin AO:n oppimisen tuen suunnitelmaa ja lukioissa tapahtuvassa opiskelussa Helsingin kaupungin lukioiden oppimisen tuen suunnitelmaa.

Palaute osaamisen kehittymisestä ja osaamisen arviointi

Helsingin kaupungin TUVA-koulutuksen arvioinnissa sovelletaan Stadin AO:n osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmaa TUVA-koulutuksen tavoitteisiin soveltuvin osin. TUVA-koulutukseen sisältyvien lukio-opintojen osalta sovelletaan Helsingin kaupungin lukioiden opetussuunnitelmassa määritetyjä arvioinnin periaatteita.

TUVA-koulutuksen arviointi on monipuolista ja osaamista tukevaa. Arvioinnissa huomioidaan opiskelijan yksilölliset tavoitteet. Opettajat ohjaavat opiskelijaa arvioimaan itseään realistisesti ja kehittämään omaa toimintaansa opiskelijana.

Opiskelijan osaaminen arvioidaan osoitetun osaamisen perusteella suhteessa opiskelijan osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin. TUVA-koulutuksessa hyödynnetään monipuolisia arviointimenetelmiä. Osaamisen osoittamisen tavoista sovitaan yhdessä opiskelijan kanssa.

Palaute osaamisen kehittymisestä

Opiskelijalla on oikeus saada palautetta osaamisensa kehittymisestä koulutuksen aikana. Palautteella ohjataan ja kannustetaan opiskelijaa henkilökohtaisen

opiskelusuunnitelman mukaisten tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä itsearviointiin (1215/2020, 15 §).

Opiskelijaa ohjataan arvioimaan itseään realistisesti ja kehittämään omaa toimintaansa opiskelijana. Opettajan sekä muun ohjaus- ja opiskeluhenkilöstön antama palaute on kannustavaa ja realistista, opiskelijan vahvuuksia ja kehittymistä tukevaa.

Palautetta antavat opetuksesta vastaavat opettajat ja muut opiskelijan opetukseen, ohjaukseen ja tukeen osallistuvat koulutuksen järjestäjän edustajat.

Paikallinen tarkennus

Osaamisen kehittymistä arvioidaan säännöllisesti opiskelijan kanssa HOKS:n päivittämisen yhteydessä.

Opiskelijan osaamisen arviointi

Koulutuksen osien arviointi antaa tietoa opiskelijan osaamisesta ja tukee koulutuksen perusteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Osaamisen arvioinnilla tarkoitetaan sen arviointia, onko opiskelija saavuttanut koulutuksen perusteiden mukaiset koulutuksen osan tavoitteet. Arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää kunkin koulutuksen osan opetuksesta vastaava opettaja. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osat arvioidaan hyväksyty / hylätty. Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi, kun opiskelija on saavuttanut koulutuksen osalle asetetut ja henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Koulutuksen järjestäjä voi omassa suunnitelmassaan määritellä koulutuksen perusteiden yleisiä tavoitteita tarkempia tavoitteita. (1215/2020, 15 §.)

Koulutuksen osien arviointi perustuu monipuolisiin arviointimenetelmiin. Opiskelijat voivat osoittaa osaamistaan monipuolisesti heille soveltuvin tavoin. Opiskelijan mahdolliset oppimisen vaikeudet ja opetuskielen osaaminen tulee ottaa huomioon suunniteltaessa osaamisen osoittamisen tapoja. Esimerkiksi tilanteissa, joissa kirjallinen tuottaminen on haastavaa, opiskelijalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan muilla tavoin. Arvioinnissa voidaan käyttää myös muita tarkoituksenmukaisia erityisjärjestelyjä.

Tutkintokoulutuksen aikana korotettavat perusopetuksen päättöarvioinnin arvosanat sekä lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opinnot arvioidaan kunkin koulutusmuodon lainsäädännön ja opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaisesti. Todistuksen suorituksesta antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on tämän koulutuksen järjestämislupa.

Todistukset

Koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen suoritetuista koulutuksen osista, kun opiskelija päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä. (1215/2020, 16 §.)

Koulutuksen päättämällä tarkoitetaan tilannetta, jolloin opiskelija on suorittanut hyväksytysti koko valmentavan koulutuksen (38 viikkoa) tai henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassaan tavoitteeksi asetetut koulutuksen osat.

Todistukseen suoritetuista koulutuksen osista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittaman koulutuksen laajuus viikkoina
- opiskelijan suorittamat koulutuksen osat ryhmiteltyinä koulutuksen perusteiden mukaisesti, laajuudet viikkoina ja arvosana (hyväksytyt/hylätyt)
- päiväys ja allekirjoitus

Todistuksessa suoritetuista koulutuksen osista tulee lisäksi ilmetä

- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määräämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko
- muut tarpeelliset lisätiedot

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammatillisen koulutuksen opinnoista. Tämän todistuksen tai opintosuoritusotteen antaa se koulutuksen järjestäjä, jolla on kyseisen koulutuksen järjestämislupa. Näissä todistuksissa tai opintosuoritusotteissa noudatetaan kyseessä olevan koulutusmuodon säädöksiä.

Jos opiskelija eroaa tai keskeyttää opintonsa suorittamatta yhtään koulutuksen osaa oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti, koulutuksen järjestäjä antaa todistuksen suoritetuista opinnoista.

Todistukseen suoritetuista opinnoista merkitään seuraavat tiedot:

- opiskelijan nimi, oppijanumero ja henkilötunnus
- koulutuksen nimi
- opiskelijan suorittama koulutuksen laajuus viikkoina
- päiväys ja allekirjoitus

Todistuksessa suoritetuista opinnoista tulee lisäksi ilmetä

- todistuksen antavan koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen yhteystiedot
- opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä ja diaarinumero
- lainsäädäntö, johon koulutus perustuu
- maininta, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen määräämien koulutuksen perusteiden mukaisesti (perustemääräyksen päätöspäivämäärä ja diaarinumero)
- maininta, että tutkintokoulutukseen valmentava koulutus sijoittuu tasolle 3 tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annetun valtioneuvoston asetuksen (120/2017) liitteen mukaisesti
- arviointiasteikko tai arviointiasteikot
- muut tarpeelliset lisätiedot.

Todistuksen liitteenä opiskelijalle voidaan antaa opintosuoritusote, jossa näkyy tarkemmin opiskelijan suorittaman koulutuksen sisältö.

Muut opiskelijoita ja koulutuksen järjestämistä koskevat säännökset

TUVA-koulutuksessa noudatetaan Stadin AO:n järjestyssääntöjä ja muita koulutuksenjärjestäjän ohjeita. Koulutuksen aikana muissa oppimisympäristöissä tehtävien opintojen aikana noudatetaan näiden koulutuksen toteuttajien järjestyssääntöjä ja ohjeistuksia.

Opiskelijan velvollisuudet

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalla on velvollisuus osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. (1215/2020, 20 §.)

Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974). Vahingoista tulee ilmoittaa alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Koulutuksen järjestäjä päättää esimerkiksi siitä, miten poissaoloista tulee ilmoittaa ja myös poissaolojen hyväksyttävyydestä. Valmentavassa koulutuksessa noudatetaan oppilaitoksen ohjeita poissaoloissa, niiden seuraamisessa ja puuttumisessa niihin. Kurinpitoasioissa noudatetaan oppilaitoksen kurinpitosuunnitelmaa.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä (1215/2020, 18 §). Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Perusopetuslain, lukiolain ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain soveltaminen

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa sovelletaan, mitä asianomaisen järjestäjän osalta perusopetuslaissa, lukiolaissa tai ammatillisesta annetussa laissa säädetään (1215/2020, 26 §)

- opetuksen julkisuudesta,
- kokeilusta,
- erityisopetuksen tai erityisen tuen kehittämis-, ohjaus- ja tukitehtävistä,
- oppilas- ja opiskeluhollosta,
- henkilöstöstä,
- yhteistyöstä opiskelijoiden huoltajien kanssa,
- oppilas- ja opiskelijakunnasta,
- koulutuksen arvioinnista sekä
- tietojensaannista ja henkilötietojen salassapidosta ja käsittelystä, jollei laissa toisin säädetä.

Lisäksi sovelletaan, mitä kurinpidosta ja siihen liittyvistä menettelyistä säädetään perusopetuslaissa, lukiolaissa sekä ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa. Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa ei kuitenkaan sovelleta perusopetuslain 36 §:ään kirjattua jälki-istuntoa.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen koulutuksen tutkinnon osaa, sovelletaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 40 §:n säännöstä opiskelijaksi ottamisen esteistä sekä mainitun lain 9 luvun säännöksiä opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja huumausainetestauksesta (ns. SORA-lainsäädäntö).

Koulutuksen osien tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Koulutuksen osien tavoitteet on määritelty laajuudeltaan koulutuksen osan suurimman viikkomäärän mukaan. Koulutuksen järjestäjä voi laatia niistä pienempiä kokonaisuuksia opiskelijan valmiuksien ja tavoitteiden mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa mahdollisten pienempien kokonaisuuksien tavoitteet, keskeisen sisällön ja arvioinnin suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamisesta.

Opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan kirjataan ne koulutuksen osat, joihin hän osallistuu, sekä niiden laajuus ja tavoitteet. Opiskelijalle valitaan sopivat koulutuksen osat hänen valmiuksiensa ja tavoitteidensa mukaisesti. Suunnitelma päivitetään koulutuksen edetessä.

Laaja-alainen osaaminen

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus tukee kokonaisvaltaisesti opiskelijan valmiuksia ja osaamista. Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen ja asenteiden sekä toimintakyvyn muodostamaa kokonaisuutta, joka kytketään koulutuksen osien sisältöihin. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat läpi koko valmentavan koulutuksen riippumatta opiskelijan valitsemista koulutuksen osista. Laaja-alainen osaaminen arvioidaan osana valmentavan koulutuksen osien arviointia. Laaja-alainen osaaminen on osa jokaisen koulutuksen osan tavoitteita.

Valmentavan koulutuksen laaja-alaisen osaaminen keskittyy niihin valmiuksiin, joita opiskelija tarvitsee siirtyäkseen opiskelemaan toiselle asteelle. Opiskelijalla tulee olla tarvittavat perusvalmiudet, riittävä tutkintokielen osaaminen ja tietotekniset valmiudet sekä monipuoliset opiskelutaidot. Lisäksi hänellä tulee olla riittävä hyvinvointiosaaminen, jotta hän jaksaa opiskella ja oppia. Laaja-alaiseen osaamisen liittyvät lisäksi opiskelijan ymmärrys kulttuurisesta moninaisuudesta, yhdessä toimimisesta sekä kestävään kehitykseen liittyvä ymmärrys.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa, miten laaja-alaisen osaamisen osa-alueita toteutetaan eri koulutuksen osissa suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Kuvausten tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laaja-alainen osaaminen koostuu seuraavista osa-alueista:

Helsinki

Oppimaan oppiminen

Opiskelija osaa hankkia tietoa sekä jäsentää, arvioida ja soveltaa sitä. Hän osaa ottaa vastuuta opinnoistaan ja suunnitella niitä tavoitteellisesti. Hän tunnistaa ja osaa käyttää tarkoituksenmukaisia ja monipuolisia oppimistapoja ja -strategioita ja ymmärtää vertaisryhmän ja muun lähipiirin merkityksen oppimisen ja opiskelun tukena. Opiskelija kehittää opiskelukielen taitoaan tavoitteellisesti siten, että pystyy käyttämään puhuttua ja kirjoitettua kieltä erilaisissa oppimisympäristöissä.

Monilukutaito

Opiskelija kehittyi viestien tulkitsijana ja tuottajana sekä harjaantuu toimimaan erilaisten tekstien kanssa. Opiskelija osaa tarkastella ja tulkita kriittisesti erilaisia tekstejä. Tekstillä tarkoitetaan laajasti sekä puhuttuja että kirjoitettuja tekstejä, jotka sisältävät erilaisia kielimuotoja

arkikielestä opiskelun kieleen ja eri tiedonalojen käsitteelliseen kieleen. Luku- ja kirjoitustaidon ohella opiskelija kehittää kuvanlukutaitoaan, medialukutaitoaan ja numeerista lukutaitoaan opiskelusuunnitelmansa mukaisesti.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa käyttää digitaalisia palveluita osana oppimista ja ongelmanratkaisua. Opiskelija osaa toimia vastuullisesti sosiaalisessa mediassa sekä käyttää digitaalisia palveluita asioidessaan viranomaisten ja muiden sähköistä asiointia edellyttävien palveluntarjoajien kanssa.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija pyrkii toimimaan tilanteen vaatimalla tavalla erilaisissa vuorovaikutustilanteissa sekä ilmaisee erilaisia näkökantoja rakentavasti. Hän oppii kuuntelemaan ja kunnioittamaan toisten näkemyksiä ja tuomaan omia näkökulmiaan esille yksilönä ja ryhmän jäsenenä sekä kehittää empatiakykyään. Opiskelija osaa käyttää viestinnässä eri kieliä asianmukaisesti ja toimivasti. Opiskelija osaa viestiä asianmukaisesti myös erilaisilla sosiaalisen median alustoilla.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen. Hän vaalii fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään ja hyvinvointiaan. Opiskelija omaksuu hyvinvointiaan tukevia toimintatapoja sekä tunnistaa niitä edistäviä yhteisöjä. Hän osaa suunnitella omaa ajankäyttöään siten, että opiskelu ja vapaa-aika vuorottelevat tarkoituksenmukaisesti. Opiskelija osaa hakea tietoa, apua ja tukea oman hyvinvointinsa ylläpitämiseen sekä hakeutua tarvittaessa hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palveluiden pariin.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen merkityksen yhteiskunnalle ja maapallolle ja osaa toimia kestäväen kehityksen mukaisesti. Opiskelija tunnistaa ja ymmärtää keskeisiä ympäristön muutoksia ja ihmisen toiminnan merkityksen niihin. Hän tuntee kestäväen kehityksen tavoitteet ja ymmärtää ilmiöiden vaikutuksen toisiinsa, mukaan lukien kulttuurisen, sosiaalisen ja taloudellisen näkökulman. Opiskelijaa osaa toimia kestävää elämäntapaa tukien ja ottaa vastuuta ympäristöstä yhteistyössä muiden kanssa.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää demokraattisen, oikeudenmukaisen sekä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen perustuvan yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja rakenteita. Hän osaa vaikuttaa oman ryhmänsä ja oppilaitoksensa asioihin sekä ymmärtää, miten yhteiskunnallisiin kysymyksiin voi ottaa kantaa. Opiskelija omaksuu aktiivisen kansalaisuuden ja toimijuuden taitoja. Opiskelija ymmärtää työn merkityksen yksilön elämässä ja yhteiskunnassa.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää tietojaan ja ymmärrystään omasta identiteetistään sekä opiskeluyhteisön ja yhteiskunnan moninaisuudesta, jossa erilaiset identiteetit, kielet, uskonnot ja katsomukset

elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Opiskelija saa kokemuksia kansainvälisyydestä omassa arjessaan ja opiskeluympäristössään sekä esimerkiksi vierailujen, kulttuuritapahtumien, verkostoyhteistyön tai muun yhteistyön kautta. Mahdollinen kieliprofiilin laatiminen tukee osaltaan opiskelijan ymmärrystä kielellisestä identiteetistään sekä hänen kasvuaan kielenoppijana ja -käyttäjänä.

Koulutuksen osat

Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot

Laajuus 2-10 viikkoa

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa kehitetään opiskelijan opiskelu- ja urasuunnittelutaitoja, kuten kykyä työskennellä ja opiskella itsenäisesti, suunnitella omia opintoja ja ajankäyttöä sekä tehdä opintoihin liittyviä valintoja. Opiskelijaa tuetaan tiedostamaan koulutuksen ja työnteon merkitys omassa elämässään. Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kehittymiseen liittyvät kiinteästi opiskelu/tutkintokielen taidon ja erityisesti urasuunnitteluun liittyvien tekstitaitojen hallinta.

Tavoitteet

Opiskelija

- asettaa ja arvioi oman elämänsä tavoitteita ja toiveita
- osaa kuvata itseänsä oppijana ja opiskelijana
- tutustuu erilaisiin tapoihin oppia ja hankkia osaamista
- käyttää soveltuvia opiskelutaitoja
- osaa suunnitella omia opintojaan tavoitteellisesti
- osaa etsiä tietoa itseään kiinnostavista jatko-opinnoista sekä työelämävaihtoehtoista
- tarkastelee vaihtoehtoisia uramahdollisuuksiaan myös tulevaisuuden näkökulmasta
- arvioi omaa soveltuvuuttaan eri aloille
- osaa tehdä realistisen jatko-opintosuunnitelman ja hakeutuu sen mukaisesti koulutukseen
- valmistautuu opiskelemaan lukiokoulutuksessa tai ammatillisessa koulutuksessa
- ymmärtää ja osaa käyttää opiskelu- ja urasuunnitteluun liittyvää kieltä.

Paikallinen tarkennus

Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kokonaisuus alkaa orientaatiojaksolla, johon jokainen uusi opiskelija osallistuu. Orientaatiojakso sisältää sekä henkilökohtaista että ryhmämuotoista ohjausta. Orientaatiojakson aikana selvitetään moniammatillisesti opiskelukykyä, -valmiuksia ja -tavoitteita, joiden pohjalta suunnitellaan opiskelijan henkilökohtainen TUV- opintosuunnitelma.

Opiskelija tutustuu erilaisiin koulutusmahdollisuuksiin ja ammatteihin. Hän tuntee itseään kiinnostavien koulutusalojen pääsyvaatimukset, hakumenettelyt ja valintakriteerit ja osaa hakea koulutuksiin.

Opiskelu- ja urasuunnittelutaitojen kokonaisuus hajautetaan koko TUVA-opintojen ajaksi. Opinto-ohjaus sekä opintojen edistämisen seuranta jatkuvat säännöllisesti koko TUVA-opintojen ajan. Oppivelvollisuusikäisten kohdalla kodin ja koulun välinen yhteistyö käynnistetään orientaatiojakson aikana ja huoltajille tarjotaan mahdollisuus tutustua TUVA-opintoihin.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelija tutustuu opiskeluteknikoihin ja tunnistaa itselleen sopivimmat tavat opiskella ja oppia. Opiskelija opettelee asettamaan itselleen realistisia tavoitteita ja harjoittelee keinoja niiden saavuttamiseksi.

Monilukutaito

Opiskelija opettelee tunnistamaan oman opiskelu- ja urasuunnittelunsa kannalta keskeisiä tiedonlähteitä ja hyödyntämään niitä. Opiskelija osaa arvioida löytämänsä tiedon luotettavuutta.

Digiosaaminen

Opiskelija harjoittelee opiskelussa tarvittavien oppimisalustojen ja ohjelmien käyttämistä.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija ymmärtää vuorovaikutustaitojen merkityksen opiskelussa ja työelämässä. Opiskelija harjoittelee palautteen antamista ja vastaanottamista.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija harjoittelee tunnistamaan oman hyvinvointinsa ja opiskelun välistä yhteyttä.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija tarkastelee opinto- ja urasuunnitelmiaan myös kestävä kehityksen ja ympäristön muutosten näkökulmista.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija tutustuu suomalaiseen koulutusjärjestelmään. Opiskelija saa tietoa työelämästä ja työhausta.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tunnistaa identiteettinsä oppimisyhteisön jäsenenä ja ymmärtää kulttuurisen moninaisuuden arvon oppimisyhteisössään. Hän tutkii oman kulttuuritaustansa vaikutuksia opiskelu- ja urasuunnitelmiinsa.

Keskeinen sisältö

- Opiskelutaidot
- Tutustuminen jatko-opintoihin ja suomalaiseen koulutusjärjestelmään
- Tutustuminen lukiokoulutuksen ja/tai ammatillisen koulutuksen toteutustapoihin ja käytänteisiin
- Tutustuminen eri alojen koulutukseen sekä koulutusvierailut ja –kokeilut

Paikallinen tarkennus

Orientaatiojakson aikana opiskelija tutustuu TUVA-koulutuksen osiin ja niiden sisältämiin mahdollisuuksiin. Opiskelija pohtii omia jatko-opintovaihtoehtojaan osana koulutuksen osaa koko TUVA-opintojensa ajan.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Perustaitojen vahvistaminen

Laajuus 1-30 viikkoa

Koulutuksen osan tavoitteena on vahvistaa opiskelijan lukutaitoon, numeerisiin taitoihin ja digitaalisiin liittyvää osaamista. Lisäksi koulutuksen osa mahdollistaa perusopetuksen oppimäärän arvosanojen korottamisen erityisessä tutkinnossa. Keskeistä opiskelussa on eri tiedonalojen tekstitaitojen sekä opiskelutaitojen vahvistaminen.

Tavoitteet

Opiskelija

- saavuttaa sellaiset perustaidot (luku-, numero- ja digitaidot), joiden avulla hän pystyy opiskelemaan toisen asteen opinnoissa
- saavuttaa sellaisen opiskelu/tutkintokielen taidon, että se mahdollistaa toisen asteen koulutukseen osallistumiseen
- kehittää eri tiedonalojen kielen osaamista ja käyttää opiskeltavaan aineeseen sopivia opiskelumenetelmiä
- korottaa perusopetuksen oppimäärän arvosanoja erityisessä tutkinnossa, mikäli se on toiselle asteelle hakeutumisen näkökulmasta tarpeellista

Paikallinen tarkennus

Opiskelija kertoo ja vahvistaa matemaattisia perustaitojaan sekä luku- ja kirjoitustaitojaan harjoittelemalla peruskoulun keskeisiä oppisisältöjä.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelija harjoittelee erilaisia tehtävätyyppejä, oppimisstrategioita, itsenäistä opiskelua, ryhmätyötä ja etäopiskelutaitoja.

Monilukutaito

Opiskelija vahvistaa monipuolisesti luku- ja kirjoitustaitoaan sekä taitoaan käyttää kirjoitettua ja puhuttua kieltä erilaisissa tilanteissa. Hän kehittää taitojaan tarkastella erilaisia kuvallisia, numeerisia ja tekstiesityksiä.

Digiosaaminen

Opiskelija vahvistaa tiedonkäsittelytaitojaan, harjoittelee opiskelussa tarvittavia ohjelmia ja hyödyntää erilaisia sähköisiä oppimisympäristöjä eri tiedonaloille soveltuvilla tavoilla.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija harjoittelee sekä tilanteeseen sopivaa suullista ja kirjallista itseilmaisua että ryhmässä toimimiseen liittyvää vuorovaikutusta.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija tunnistaa opiskelukykyä tukevan vuorokausirytmän merkityksen opintomenestykseensä. Opiskelija punnitsee sosiaalisuuden merkitystä opiskelunsa ja hyvinvointinsa kannalta.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija oppii löytämään ja tarkastelemaan ympäristön tilaan ja kestäväan kehitykseen liittyvään tietoa sekä arvioimaan kriittisesti tällaisen tiedon luotettavuutta.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija hahmottaa jäsenyyttään yhteiskunnassa. Hän ymmärtää omia oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan ja kasvaa yhteistyökykyiseksi erilaisten yhteisöjen jäseneksi. Opiskelija osaa etsiä oman elämänsä ja tulevaisuutensa kannalta merkityksellistä yhteiskuntaa ja taloutta koskevaa tietoa ja osaa soveltaa sitä. Hän omaksuu ja vahvistaa yhteiskunnallisen osallisuuden taitojaan sekä erilaisia vaikuttamisen keinoja.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija syventää ymmärrystään suomen kielen merkityksestä osana opiskelun perustaitoja.

Keskeinen sisältö

Opiskelija vahvistaa valmiuksiaan hakeutua toisen asteen koulutukseen ja suoriutua siitä tavoitteidensa mukaisesti. Perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet, jotka opiskelija tarvitsee selviytyäkseen toisen asteen opinnoista.

Opetuksen lähtökohtana ovat perusopetuksen tai aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellyt oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt. Kaikessa opetuksessa tuetaan opiskelu/tutkintokielen taitoja, opetettavan tiedonalan tekstitaitoja, oppimistaitoja ja digitaalisia taitoja. Kun opiskelija korottaa perusopetuksen päättöarvosanoja erityisessä tutkinnossa, opetuksen sisällöt, tavoitteet ja arviointi toteutuvat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja lainsäädännön mukaisesti.

Paikallinen tarkennus

Opiskelijan luku-, kirjoitus- ja matemaattisia perustaitoja kartoitetaan opintojen alussa ja niiden aikana. Opiskelijalla on halutessaan mahdollista saada koulutuksen loppupuolella arviointi suomen kielen taitotasostaan.

Hän harjoittelee myös yleisimpien tietokoneohjelmien ja oppimisalustojen käyttöä.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija korottaa perusopetuksen arvosanoja, arvioidaan ne perusopetuksen lainsäädännön ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa määriteltujen päättöarvioinnin kriteerien mukaisesti (perusopetuslain 628/1998, 38 §:n mukaisessa erityisessä tutkinnossa). Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on perusopetuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät perusopetuslainsäädännön mukaisesti perusopetuksen opettajat.

Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen

Laajuus 1-30 viikkoa

Koulutuksen osa sisältää lukiokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja lukio-opintoja opiskelijan valmiuksien mukaisesti. Suorittaessaan lukio-opintoja opiskelija saa tukea opiskelutaitojen ja -valmiuksien kehittämiseen osana valmentavaa koulutusta.

Opiskelija vahvistaa opiskelukielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniiikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee lukiossa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista. Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot lukio-opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti tiedonalojen kielen taitoaan eli eri oppiaineiden tekstitaitoja.

Opiskelija tutustuu lukiokoulutukseen ja sen vaatimukseen. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiansa ja kiinnostuksensa mukaan lukion opintojakson tai opintojaksoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa lukiokoulutuksessa.

Tavoitteet

Opiskelija

- saavuttaa riittävän taidon lukion opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää opiskeltavaan oppiaineeseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniiikkaa opiskelun apuna
- tutustuu lukiokoulutukseen ja sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida lukio-opintojen sopivuuden itselleen
- suorittaa kiinnostusten ja tavoitteidensa mukaisia lukion opintoja

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelija harjoittelee oman opiskelunsa suunnittelua ja itsenäistä vastuunottoa opinnoistaan. Opiskelija saa ohjausta erilaisten lukio-opinnoissa hyödyllisten oppimisstrategioiden käyttöön. Opiskelijaa tuetaan kokeisiin valmistautumisessa ja hän tutustuu koetilanteisiin.

Monilukutaito

Opiskelija vahvistaa tiedonhankinnan taitojaan ja kriittistä ajattelua. Opiskelija tutustuu yleisimpiin lukio-opinnoissa vastaan tuleviin tekstilajeihin. Hän vahvistaa taitojaan tuottaa opintojaksoilla tarvittavia tekstejä, kuten esseitä ja koevastauksia. Opiskelija lukee erilaisia tekstejä ja kirjallisuutta sekä etsii ja analysoi tietoa. Opiskelija vahvistaa monilukutaitoaan myös kuvien, videoiden ja elokuvien sekä muiden tiedon esittämistapojen (kaaviot, diagrammit) osalta.

Digiosaaminen

Opiskelija käyttää digitaalisia välineitä vuorovaikutuksessa ja opiskelussa. Opiskelija toimii aktiivisesti digitaalisessa ympäristössä oppijana, tiedon hankkijana ja käsittelijänä. Opiskelija tutustuu yleisimpiin lukiossa käytettäviin ohjelmiin ja alustoihin. Opiskelija luo, jakaa ja tallentaa itsenäisesti tekstidokumentteja, hakee tietoa verkosta ja käyttää digitaalisia oppimateriaaleja.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija vahvistaa ryhmätyötaitojaan. Opiskelijalla on mahdollisuus harjoitella vertaisoppimista ja neuvottelutaitoja. Opiskelija harjoittelee taitoja toimia erilaisten ryhmien osallistuvana jäsenenä, erilaisten roolien ottamista ryhmässä, yhteisen tavoitteen eteen työskentelyä ja ristiriitatilanteiden ratkaisemista.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija vahvistaa taitojaan hallita omaa jaksamistaan ja ajankäyttöään sekä opiskelun että vapaa-ajan suhteen. Hänellä on tieto siitä, mistä hän voi tarvittaessa saada apua muuttuvissa elämäntilanteissa ja haasteissa. Opiskelija oppii tunnistamaan omat rajansa (jaksamisen, ajankäytön ja uuden tiedon omaksumisen suhteen) sekä arvioimaan lukio-opintojen soveltuvuutta itselleen ottaen huomioon opintojen kuormittavuuden ja vaativuuden. Hän harjoittelee opintojen suunnittelua ja aikatauluttamista.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija perehtyy hiilineutraaliuden käsitteeseen ja syventää käsitystään siitä, miten lukion eri oppiaineet liittyvät tämän yhteiskunnallisen tavoitteen saavuttamiseen.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija omaksuu ja vahvistaa taitojaan osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä lukion eri oppiaineiden tunneilla tapahtuvaan keskusteluun kunnioittavasti ja vaikuttavasti.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija hyväksyy ja ymmärtää erilaisia kulttuureja ja ymmärtää myös oman kulttuurinsa roolin tärkeyden ja merkityksen muiden kulttuurien rinnalla. Opiskelija ymmärtää lukiokoulutuksen vuotuiset juhlaperinteet osaksi lukio-opiskelijan identiteettiä.

Keskeinen sisältö

Lukiossa vaadittavia taitoja ennakoidaan keskittymällä monilukutaitoon ja siihen liittyen eri oppiaineiden tekstitaitoihin. Opiskelukielen taitoja varmistetaan kaikilla osa-alueilla. Tähän kiinnitetään erityistä huomiota silloin, kun opiskelija opiskelee suomi/ruotsi toisena kielenä - oppimäärää.

Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa määritellään ainekohtaiset sisällöt ja tavoitteet. Opiskelija voi suorittaa sekä lukion pakollisia että valinnaisia opintojaksoja omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Paikallinen tarkennus

Lukio-opinnoista kiinnostunut TUVA-opiskelija suorittaa starttiopintojakson, joka sisältää perusinfon lukiosta, lukiossa tarvittavien digitaitojen harjoittelua sekä opiskelutekniikoiden (mm. esseevastauksen kirjoittaminen, tehtävänannon pilkkominen, muistiinpanotekniikat) ja oppimaan oppimisen taitojen vahvistamista.

Koulutuksen osaan sisältyy opintoja, jotka vahvistavat lukio-opinnoissa tarvittavaa suomen kielen ja lukion oppiaineisiin liittyvien tiedonalojen kielten osaamista.

Varsinaisista lukio-opinnoista TUVA-opiskelijoille tarjotaan pääasiassa pakollisia opintojaksoja. Pääpaino on lukuaineissa, kuten kieliopinnoissa, matematiikassa ja reaaliaineissa. Yksilölliset opintovalinnat tehdään opiskelijan valmiuksien mukaisesti yhteistyössä lähettävän ja vastaanottavan opinto-ohjaajan kanssa.

Mahdollisuuksien mukaan joitakin opintojaksoja voidaan tarjota kahden periodin ajan, jolloin opiskelijat voivat suorittaa opintoja tavanomaisia lukio-opintoja hitaampaan tahtiin. Mikäli opiskelija haluaa suorittaa lukio-opintoja laajemmin kuin päivälukioiden tarjonnasta on mahdollista, hän voi hyödyntää Helsingin aikuislukion opintoja, sisältäen verkko-opinnot.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa lukiokoulutuksen opintoja, arvioidaan ne lukiokoulutuksen lainsäädännön ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on lukiokoulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät lukiolainsäädännön mukaisesti lukiokoulutuksen opettajat.

Ammatillisen koulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen

Laajuus 1-30 viikkoa

Koulutuksen osa sisältää ammatillisia perustutkintojen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita opiskelijan valmiuksien mukaisesti. On tärkeää, että opiskelija saa opiskeluun riittävästi tukea sekä valmentavassa koulutuksessa että suorittaessaan ammatillisia opintoja valmentavan koulutuksen aikana. Opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista.

Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa riittävät tiedot ja taidot ammatilliseen opiskeluun sekä vahvistaa erityisesti ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa kielitaitoa.

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen ja sen vaatimuksiin. Opiskelija voi suorittaa omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan tutkinnon osia sekä pienempiä kokonaisuuksia tai yhteisten tutkinnon osien osa-alueita. Valmentavan koulutuksen aikana opiskelija voi käyttää näiden suorittamiseen enemmän aikaa kuin varsinaisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Tavoitteet

Opiskelija

- saavuttaa riittävän taidon ammatillisten opintojen opetuskielessä ja eri tiedonalojen tekstitaidoissa (sanavarasto, luetun ymmärtämis- ja tulkintataidot sekä tuottamistaidot)
- osaa käyttää alakohtaiseen koulutukseen sopivia opiskelumenetelmiä ja tieto- ja viestintätekniikkaa opiskelun apuna
- tutustuu ammatilliseen koulutukseen, sen käytäntöihin sekä arviointimenetelmiin
- osaa arvioida ammatillisen koulutuksen sopivuuden itselleen
- suorittaa itselleen sopivan ammatillisen koulutuksen opintoja (ammatilliset tutkinnon osat tai yhteiset tutkinnon osat).

Paikallinen tarkennus

Opiskelija voi harjoitella alakohtaista sanavarastoa Stadin AO:n tarjoamissa suomen kielen ja suomi toisena kielenä –opinnoissa. Opiskelija suorittaa Stadin AO:n ja yhteistyöoppilaitosten tarjoamista koulutuksista ammatillisten tutkintojen osia, tutkintojen osien osa-alueita, yhteisiä opintoja tai edellä mainituista pienempiä kokonaisuuksia.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelija harjoittelee itsenäistä vastuunottoa opinnoistaan. Opiskelija tutustuu omaan oppimistapaansa ja itselleen parhaiten sopiviin opiskeluteknikoihin ja harjoittelee niiden käyttöä erilaisissa ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöissä.

Monilukutaito

Opiskelija harjaantuu etsimään, tulkitsemaan ja tuottamaan ammatillisesta koulutuksessa hyödynnettävää tietoa erilaisissa ympäristöissä ja tilanteissa. Opiskelija opettelee myös esittämään ja arvioimaan hankkimaansa tietoa.

Digiosaaminen

Opiskelija tutustuu yleisimpiin ammatillisessa koulutuksessa käytettäviin ohjelmiin huomioiden alakohtaiset erot. Hän harjoittelee ja vahvistaa taitojaan toimia ammatillisessa koulutuksessa käytetyissä digitaalisissa oppimisympäristöissä.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija harjoittelee ja vahvistaa monipuolisesti vuorovaikutustaitoja ammatillisen koulutuksen erilaisissa oppimisympäristöissä.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija vahvistaa elämönhallintataitojaan suunnittelemalla itselleen sopivan aikataulun opinnoille ja vapaa-ajalle. Opiskelija ymmärtää vapaa-ajan merkityksen fyysiselle ja psyykkiselle jaksamiselle ja ymmärtää myös opiskelun ja vapaa-ajan välisen tasapainon löytymisen tärkeyden.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija perehtyy kestävän kehityksen periaatteisiin ja harjoittelee toimimaan niiden mukaisesti erilaisissa oppimisympäristöissä.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija tutustuu ammatillista tutkintoa suorittavien oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä opiskelijajärjestöjen ja ammattiliittojen toimintaan ja hahmottaa itsensä myös laajemmin yhteiskunnan jäsenenä.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija ymmärtää sekä oman että muiden kulttuurillisen identiteetin ja perinteiden arvon. Opiskelija vahvistaa ymmärrystään ammatillisen koulutuksen merkityksestä oman ammatti-identiteettinsä rakentumisessa.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tutustuu ammatilliseen koulutukseen, ja sen asettamiin vaatimuksiin. Opiskelija voi valita omien tavoitteidensa, valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan ammatillisia opintoja, joita hän suorittaa osana valmentavaa koulutusta. Ammatillisten opintojen rinnalla opiskelija vahvistaa tutkintokielen hallintaa, opiskelutaitoja sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttämistä osana opiskelua. Osana tutkintokielen vahvistamista opiskelija harjoittelee ammatillisessa koulutuksessa tarvittavaa monilukutaitoa: erilaisten tekstien lukemista ja tulkintaa sekä erilaisten tekstien tuottamista.

Tutkinnon perusteissa määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Opiskelija voi suorittaa valmentavan koulutuksen aikana yhteisiä tutkinnon osia tai osa-alueita, ammatillisen tutkinnon osia sekä tutkinnon osia pienempiä kokonaisuuksia omien valmiuksiensa ja kiinnostuksensa mukaan.

Paikallinen tarkennus

Opiskelija tuntee erilaisia ammatillisten tutkintojen suorittamistapoja. Opiskelija ymmärtää ammatillisen koulutuksen merkityksen ammattitaidon saavuttamiselle ja itselleen mielekkään työuran rakentamiselle.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Jos opiskelija suorittaa ammatillisen tutkinnon osia, arvioidaan ne ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja tutkinnon perusteiden mukaisesti. Vastuu arvioinnista on sillä koulutuksen järjestäjällä, jolla on ammatillisen koulutuksen järjestämislupa. Arvioinnista päättävät ammatillisesta koulutuksesta annetussa lainsäädännössä tarkoitetut arvioijat.

Työelämätaidot ja työpaikalla tapahtuva oppiminen

Laajuus 1–20 viikkoa

Koulutuksen osassa keskitytään keskeisiin työelämätaitoihin ja tuetaan työelämässä tapahtuvaa oppimista. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijan oman toiminnan ohjaamista sekä viestintä-, vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja. Opiskelija tutustuu työelämässä tapahtuvaan koulutukseen.

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee työnhaun prosessin
- tutustuu työpaikkoihin oppimisympäristöinä
- tuntee työelämän ja yrittäjyyden keskeiset periaatteet
- osaa toimia työyhteisön jäsenenä työpaikalla
- osaa ajankäytön suunnittelua ja hallintaa
- tuntee omat oikeutensa ja velvollisuutensa työpaikalla
- tuntee mahdollisuutensa kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen ja osallistuu mahdollisuuksien mukaan kansainväliseen toimintaan
- tutustuu yleisimpiin työpaikalla käytössä oleviin tietokoneohjelmiin ja työpaikan vuorovaikutustilanteiden kieleen
- tiedostaa tulevaisuuden haasteet ja työelämän muutokset

Paikallinen tarkennus

Opiskelija tutustuu pääkaupunkiseudun yritys- ja työelämäkenttään. Hän tutustuu työelämän keskeisiin toimintatapoihin ja käsitteisiin. Opiskelija tutustuu Stadin ammattiopiston kansainvälisyystoimintaan. Hän tutustuu työtapojen ja työn tekemisen muutokseen osana yhteiskunnallista ja globaalia muutosta. Opiskelija ymmärtää tarpeen jatkuvaan oppimiseen osana työuraansa.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelija vahvistaa oman osaamisensa ja kehittämiskohteidensa tunnistamista ja sanoittamista. Hän asettaa itselleen merkityksellisiä tavoitteita työelämätaitoihin ja työssä oppiseen liittyen. Opiskelija harjoittelee itsearviointia, vertaisarviointia sekä palautteen antamista ja vastaanottamista.

Monilukutaito

Opiskelija tutustuu yritysten ja organisaatioiden esittelyteksteihin, visuaaliseen ilmeeseen ja imagoon. Opiskelija tutkii työpaikkailmoituksia ja erilaisia työnhaun asiakirjoja sekä harjoittelee niiden laatimista. Hän perehtyy erilaisiin työsopimuksiin ja niiden sisältöihin (huomioiden keikka- ja vuokratyöt). Opiskelija tutustuu sekä työntekijän että työnantajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin.

Digiosaaminen

Opiskelija harjoittelee sähköisen työnhaun prosesseja sekä video-CV:n tekemistä. Opiskelija tutustuu sosiaaliseen mediaan ja sen hyödyntämiseen työnhaun eri vaiheissa ja oman osaamisen esille tuomisessa. Hän perehtyy yleisimpiin työpaikoilla käytettäviin digitaalisiin työvälineisiin ja pilvipalveluihin sekä harjoittelee sähköpostien laatimista.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija harjoittelee työhaastattelutilanteita ja puhelinkeskustelun hyviä tapoja. Opiskelija tutustuu asiakaspalvelutilanteisiin ja niissä toimimiseen. Opiskelija tunnistaa omien sosiaalisten verkostojen luomisen ja ylläpitämisen merkityksen työnhaussa ja työelämässä.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija harjoittelee tunnistamaan kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä toiminnallista tasapainoa edistäviä tekijöitä omassa elämässään. Opiskelija ymmärtää fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämisen merkityksen suhteessa työn vaatimuksiin (esim. seisomatyö, vuorotyö, useamman työn tekeminen). Opiskelija tutustuu työergonomian käsitteeseen.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija perehtyy hiilineutraaliuden käsitteeseen ja tämän tavoitteen vaikutuksiin työelämään. Opiskelija tutustuu kestävään kehitykseen liittyviin työelämämahdollisuuksiin, esimerkiksi kiertotaloutta kehittäviin työnantajiin.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija perehtyy palkan- ja veronmaksun perusteisiin. Opiskelija oppii ymmärtämään maksujen ja verojen merkityksen yhteiskunnan ja hyvinvointivaltion kannalta. Opiskelija tuntee

työntekijän ja työnantajan oikeudet ja velvollisuudet. Hän tutustuu yrittäjyyteen ja erilaisiin yritysmuotoihin sekä yritystoiminnan perusteisiin.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tutustuu työelämän yleisiin käytänteisiin sekä käyttäytymistapoihin sekä oppii toimimaan monikulttuurisissa ja monikielisisissä työympäristöissä. Opiskelija tutustuu suomalaisten ja kansainvälisten yritysten työkulttuureihin sekä vapaamuotoiseen kanssakäymiseen työpaikalla. Opiskelija ymmärtää paikallisen työelämän kulttuurisia ja kielellisiä erityispiirteitä.

Keskeinen sisältö

- työn hakeminen; sopivan työpaikan löytäminen, työhakemuksen tekeminen, työhaastattelussa toimiminen
- työelämän pelisäännöt
- osaamiskortit (esim. hygieniapassi, työturvallisuuskortti)
- yrittäjyyden perusteet
- työelämään tutustuminen / työelämässä tapahtuva oppiminen

Paikallinen tarkennus

Opiskelijan tavoitteiden mukainen työelämässä oppiminen kirjataan HOKS:an. Opiskelija saa tukea työelämässä oppimisen suunnitteluunsa siitä vastaavalta opettajalta, työvalmentajalta ja työpaikkaohjaajalta. Tarvittaessa opiskelija saattaen vaihdetaan työpaikalle niin, että työvalmentaja on opiskelijan mukana työpaikkajakson ensimmäisten harjoitteluvuorojen aikana. Opiskelija voi tutustua työelämään esimerkiksi erilaisten tapahtumien ja vierailukäyntien avulla.

Opiskelija harjoittelee tunnistamaan osaamistaan ja kuvaamaan sitä ansioluettelossa. Hän tutustuu erilaisiin työn tekemisen ja yrittäjyyden muotoihin. Hän tutustuu paikallisiin yrittäjyyden tukipalveluihin. Opiskelija suorittaa oman HOKS:nsa mukaisesti työelämään tutustumisen tai työelämässä oppimisen työpaikalla, työpajassa tai vapaaehtoisuudessa.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytyksi suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taidot

Laajuus 1-20 viikkoa

Koulutuksen osassa painottuvat opiskelijan arjessa toimimisen ja yhteiskunnallisen osallisuuden taitojen vahvistaminen. Arjen toimintakyvyn vahvistaminen ja osallisuuden edistäminen nähdään opiskelijan terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta edistävänä. Tavoitteena on myös vahvistaa arjen taitojen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja.

Tavoitteet

Opiskelija

- arvioi ja vahvistaa toimintakykyään sekä hyvinvointiaan
- tuntee mielen hyvinvoinnin perusteet ja tapoja vahvistaa sitä
- kehittää kotitalousosaamistaan
- vahvistaa arjen ja yhteiskunnallisen osallisuuden edellyttämiä tekstitaitoja ja harjaantuu kielenkäyttäjänä niihin liittyvissä tilanteissa
- perehtyy yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin ja osaa hakea tarvitsemiaan palveluja
- tuntee yhteiskunnallisen vaikuttamisen tapoja ja toimintaa
- hankkii tietoja ja taitoja taloudellisen päätöksentekonsa tueksi
- suunnittelee ja tekee arkielämään liittyviä valintoja, päätöksiä ja hankintoja sekä pohtii itsenäisen asumisen mahdollisuuksia ja edellytyksiä
- tuntee turvalliset, vastuulliset ja kestävät toimintatavat opiskelu- ja asuinympäristössään
- tutustuu erilaisiin vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin liikunnan, taiteen, kulttuurin tai muiden tapahtumien avulla

Paikallinen tarkennus

Opiskelija arvioi yhdessä ohjaavan aikuisen kanssa valituilla itsearviointimenetelmillä omia voimavarojaan, kiinnostustaan ja motivaatiotaan opiskeluun. Opiskelija arvioi omaa jaksamistaan ja vireystilaansa, stressinhallintataitojaan, itseluottamustansa ja minäkuvaansa. Opiskelija arvioi itsestä huolehtimisen taitojaan, vuorokausirytmäänsä, ajanhallinnan taitojaan, liikkumisen taitojaan paikasta toiseen siirryttäessä sekä itselleen merkityksellisiä vapaa-ajan toimintojaan. Opiskelija tarkastelee itsearviointien tuloksia yhdessä opettajien ja ohjaajien kanssa ja laatii tavoitteita toimintakykynsä lisäämiseksi ja ylläpitämiseksi.

Opiskelija lisää ymmärrystään oman mielensä hyvinvoinnista. Hän näkee mielenterveyden voimavarana, joka auttaa arjessa toimimista ja edistää vuorovaikutusta muiden kanssa. Hän oppii tunnistamaan mielen hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tekijöitä ja ymmärtää pettymysten ja ajoittaisen ahdistuksen kuuluvan elämään. Mielenterveyden taitoja harjoitellaan turvallisesti yhdessä. Opiskelija oppii tunnistamaan mielenterveyttä suojaavia tekijöitä ja mielenterveyden riskitekijöitä sekä vahvistamaan mielenterveystaitojaan. Opiskelija oppii tunnistamaan ja käyttämään itselle sopivia selviytymistaitoja sekä osaa hakea apua mieltään painaviin asioihin opiskelijahuollosta tai kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluista tai muilta sektoreilta.

Opiskelija tutustuu häneen vetoaviin, vahvistaviin ja mielihyvää tuottaviin merkityksellisiin vapaa-ajan toimintoihin. Hän oppii tunnistamaan omia mielenkiinnon kohteitaan ja hakemaan tietoa niihin liittyen osallistumisen mahdollistamiseksi. Opiskelija tutustuu paikallisiin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin sekä taiteiden tarjontaan.

Opiskelija oppii tekemään omaan taloudelliseen tilanteeseensa sopivia valintoja arjessa. Opiskelija ymmärtää mitä tarkoitetaan säästämällä ja kuluttamisella ja osaa laatia itselleen oman talouden budjetin. Opiskelija ymmärtää mistä koostuvat hänen tulonsa ja menonsa. Opiskelija oppii vastuullisen kuluttajan taitoja, kuten hintojen vertailua ja ymmärtää niihin liittyviä taustatekijöitä, kuten hinnan muodostumista ja lainojen korkoja.

Opiskelija oppii tunnistamaan, valitsemaan ja valmistamaan terveellistä ja omaan ruokavalioonsa sopivaa ruokaa. Opiskelija oppii huoltamaan vaatteensa hoito-ohjeiden mukaisesti.

Opiskelija oppii huolehtimaan omasta pukeutumisestaan, ulkoisesta olemuksestaan ja hygieniastaan. Opiskelija tutustuu erilaisiin asumismuotoihin ja niiden kustannuksiin ja hakuprosessiin. Opiskelija oppii pitämään huolta omasta asuinympäristöstään. Opiskelija ymmärtää asumiseen liittyviä sääntöjä ja toimintatapoja. Opiskelija oppii tunnistamaan itsenäiseen asumiseen liittyviä vastuita, mahdollisuuksia ja velvollisuuksia. Opiskelija osaa tehdä omaan taloudelliseen tilanteeseen sopivia kodin hankintoja monipuolisesti esim. kierrättämällä. Opiskelija ymmärtää kestäväen kehityksen mukaisten valintojen merkityksen omassa arjessaan ja osana laajempaa yhteiskunnallista muutosta.

Opiskelija harjoittelee vuorovaikutusta ja käyttäytymistä aidoissa arkipäivän tilanteissa, kuten puhelimesta, sähköisesti tai paikan päällä asioidessa. Opiskelija ymmärtää oman vuorovaikutuksensa merkityksen asiointitilanteissa. Hän oppii löytämään elämäntilanteeseensa sopivaa tietoa ja toimimaan viranomaisilta tai muilta saamiensa vastausten pohjalta.

Opiskelija tutustuu yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin eri elämäntilanteissa, miten näistä palveluista saa lisää tietoa ja miten apua haetaan. Opiskelija tutustuu yhteiskunnan palvelurakenteeseen ja digitaalisiin palveluihin kuten hakukoneiden käyttöön, terveydenhuollon, pankkien, Opintopolun, KELA:n, TE-palveluiden sekä muiden viranomaisten verkkopalveluihin. Opiskelija ymmärtää mikä on oikea taho auttamaan häntä eri elämäntilanteissa.

Opiskelija uskoo pystyvänsä vaikuttamaan omaan tulevaisuuteensa. Opiskelija pohtii yhdessä muiden kanssa asioita, joiden toivoisi olevan toisin ja tutustuu keinoihin näiden muutosten edistämiseksi. Opiskelija tutkii sosiaalisen median roolia yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa ja omaa osallistumistaan siihen.

Opiskelija pohtii turvallisen tilan käsitettä, syrjinnän, rasismien ja kiusaamisen ehkäisemistä sekä kaikkien ihmisten yhteistä vastuuta tässä. Opiskelija tutkii sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäväen kehityksen periaatteita ja miten hän voi huomioida nämä omassa elämässään ja lähiympäristössään. Opiskelija oppii turvallisia, vastuullisia ja kestäviä toimintatapoja sosiaalisessa mediassa ja muissa verkkoympäristöissä.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelija kehittää ajankäyttötaitojaan ja vahvistaa myönteistä minäkuvaa itsestään oppijana.

Monilukutaito

Opiskelija osaa tulkita muuttuvaa yhteiskuntaa ja omaa rooliaan osana sen jäsenenä.

Hän osaa käyttää omaa harkintaa tiedon hakemisessa ja sen käsittelyssä ja osaa suhtautua kriittisesti saamaansa informaatioon.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa hakea tietoa omiin tarpeisiinsa liittyvistä yhteiskunnallisista palveluista ja harjoittelee eri palvelutarjoajien sähköisten järjestelmien käyttöä. Opiskelija ymmärtää tietoturvallisen toiminnan merkityksen.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija harjoittelee ryhmätyö- ja vuorovaikutustaitoja erilaisissa arjen tilanteissa. Hän oppii tarkastelemaan omaa rooliaan erilaisissa vuorovaikutustilanteissa ja ymmärtää oman toimintansa merkityksen niiden onnistumisessa.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija perehtyy koulutuksen järjestäjän ja yhteiskunnan tuottamiin hyvinvointipalveluihin ja tutustuu myös oman arkensa kannalta merkityksellisten hyvinvointipalvelujen järjestäjiin. Hän tunnistaa omat tarpeensa hyvinvointipalvelujen kuluttajana ja löytää tapoja edistää arjessaan omaa hyvinvointiaan.

Ympäristöosaaminen

Opiskelija oppii tunnistamaan oman toimintansa ja laajemmin ihmisten toiminnan vaikutuksia ympäristöön. Opiskelija etsii tapoja toteuttaa ympäristön kannalta kestävä elämäntapaa omassa arkielämässään. Opiskelija löytää mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ympäristöasioiden toteuttamisessa, sekä lähiympäristössä että globaalisti.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija ymmärtää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden merkityksen sekä osaa kohdella muita tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti arjen tilanteissa. Hän oppii aktiivisen kansalaisen ja opiskelijan taitoja sekä osaa vaikuttaa oppilaitoksen, kaupungin ja yhteiskunnan asioihin.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tunnistaa monikulttuurisuuden vahvuudeksi yhteiskunnassa. Opiskelija tutustuu kulttuuriseen monimuotoisuuteen ja sen erilaisiin ilmenemismuotoihin ja ymmärtää oman kielellisen ja kulttuurisen identiteettinsä osana monikulttuurista yhteiskuntaa.

Keskeinen sisältö

Opiskelija tunnistaa omaan hyvinvointiinsa liittyviä tekijöitä ja osaa vahvistaa omaa hyvinvointiaan arjessa. Hän tutustuu itselleen sopiviin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin.

Paikallinen tarkennus

Opiskelija oppii mieltämään oman hyvinvointinsa voimavarana, joka helpottaa häntä arjessa ja auttaa kokemaan opiskelun, työssäoppimisen ja työnteon mielekkääksi ja merkitykselliseksi osaksi elämää. Opiskelija oppii hyväksymään yhteiskunnan ja siinä elävien ja toimivien yksilöiden moninaisuutta. Hän oppii tarkastelemaan ja tarvittaessa muokkaamaan omia arjen valintojaan, jotka vaikuttavat opiskelijan hyvinvointiin.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Valinnaiset koulutuksen osat

Laajuus 1-10 viikkoa

Opiskelija voi henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa mukaisesti suorittaa valinnaisia koulutuksen osia omien yksilöllisten tarpeiden, kiinnostuksen ja valmiuksien mukaan koulutuksen järjestäjän paikallisesta tarjonnasta ja/tai muusta (alueellisesta tai valtakunnallisesta) tarjonnasta. Valinnaiset koulutuksen osat voivat koostua yhdestä tai useammasta osasta. Opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin opiskelukieli, voidaan järjestää oman äidinkielen opetusta. Valinnaiset opinnot voivat sisältää myös esimerkiksi järjestöissä tehtävää vapaaehtoistyötä ja siihen liittyviä kursseja.

Tavoitteet

Opiskelija

- voi hyödyntää koko Helsingin kaupunkia ja pääkaupunkiseutua sekä digitaalisia mahdollisuuksia oppimisympäristönä.
- sopii koulutuksen osan yksilölliset tavoitteet omien vahvuksiensa, valmiuksiensa, tarpeidensa ja kiinnostustensa mukaisesti niin, että ne tukevat hänen osallisuuttaan, motivaatiotaan ja hyvinvoinnin edistämistä osana elämän- ja arjenhallinnan taitoja.

Laaja-alainen osaaminen

Koulutuksen järjestäjä kuvaa laaja-alaisen osaamisen osa-alueet suunnitelmassaan koulutuksen toteuttamiseksi. Niiden tulee perustua tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden laaja-alaiseen osaamisen osa-alueiden kuvauksiin.

Paikallinen tarkennus

Oppimaan oppiminen

Opiskelijalla on mahdollisuus kokeilla monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä ja kehittää opiskelutaitojaan.

Monilukutaito

Opiskelijalla on mahdollisuus ilmaista näkemyksiään monipuolisten viestinnän ja vaikuttamisen keinojen avulla. Opiskelijoita rohkaistaan hyödyntämään monilukutaitoaan myös vaikuttamiseen ja osallistumiseen omassa elinympäristössä, mediassa ja yhteiskunnassa.

Digiosaaminen

Opiskelija osaa etsiä itseään kiinnostavia verkko-opintoja ja pystyy hyödyntämään monipuolisesti etäopiskelumahdollisuuksia digiosaamisensa syventämiseksi. Opiskelija voi täydentää taitojaan digivälineiden käyttämisessä ja digitaalisissa ympäristöissä toimimisessa omien tavoitteidensa ja koulutustavoitteidensa mukaisesti.

Vuorovaikutusosaaminen

Opiskelija löytää tapoja liittyä osaksi itsellensä merkityksellisiä yhteisöjä ja hyödyntää vuorovaikutuksen erilaisia muotoja. Opiskelija syventää ja monipuolistaa vuorovaikutustaitojaan ja niihin liittyviä tietojaan sekä kehittää kykyään ennakoida, mukauttaa ja arvioida viestintäänsä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Opiskelija oppii arvioimaan vuorovaikutustaitojen merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä.

Hyvinvointiosaaminen

Opiskelija ymmärtää terveyden ja terveellisten elämäntapojen merkityksen oman hyvinvointinsa ja toimintakykynsä ylläpitämisessä. Opiskelijalla on mahdollisuus kokeilla ja toteuttaa hyvinvointiaan tukevia ja iloa tuottavia toimintatapoja sekä tunnistaa ja löytää niitä edistäviä yhteisöjä omassa elinympäristössään.

Ympäristöosaaminen

Opiskelijalla on mahdollisuus hyödyntää monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä perehtyä kestävän tulevaisuuden rakentamiseen kysymyksiin sekä pohtia omaa suhdettaan näihin ja laajemminkin luontoon.

Yhteiskuntaosaaminen

Opiskelija kehittää taitojaan toimia osana suomalaista yhteiskuntaa, yhteiskunnan palveluiden käyttäjänä ja kuluttajana. Hän syventää tuntemustaan kansalaisen perusoikeuksista ja velvollisuuksista, yhteiskunnallisen vaikuttamisen tavoista ja kehittää kykyään toimia aktiivisena kansalaisena.

Kulttuuriosaaminen

Opiskelija tunnistaa kulttuurin ja taiteen merkityksen hyvän elämän mahdollistajana. Opiskelija osaa etsiä itselle sopivia vapaa-ajan toimintoja, harrastuksia ja yhteisöjä. Opiskelija kehittää taitojaan toimia monikulttuurisissa ympäristöissä moninaisuutta kunnioittaen.

Arviointi

Koulutuksen osa katsotaan hyväksytysti suoritetuksi, kun opiskelija on saavuttanut hänelle henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

Paikallinen tarkennus

Jos opiskelija opiskelee valinnaisina opintoina tutkintotavoitteisen koulutuksen osia, opinnot arvioidaan kyseisen koulutuksen järjestäjän arviointisuunnitelman mukaisesti.